

ETALAGE

2014
2015

**EDUCATIEF AANBOD/WERKING/LEDEN/
AFDELINGEN/ACTIES/DIENSTVERLENING/
MEDIA&COMMUNICATIE**

**Beste bestuurslid van HVV,
Beste vrijzinnige,**

Ook dit jaar zijn we bijzonder fier om jou een nieuwe editie van **Etalage** te kunnen voorstellen.

Zoals de vorige jaren hebben we speciaal voor jou - als bestuurslid en geëngageerde afdelingsverantwoordelijke – een prachtig aanbod samengesteld, waarin jij en jouw bestuursleden naar hartenlust kunnen snuisteren om toffe activiteiten op het spoor te komen.

Etalage is een beetje de IKEA-catalogus van HVV. Een zeer overzichtelijke inhoudelijke opdeling volgens thema's, met onderaan steeds de eventuele prijzen, de steun vanwege HVV Nationaal en de nodige namen en contactgegevens van onze mensen die jou graag verder helpen.

Hoofdthema in deze **Etalage** is net als vorig jaar 'Overbevolking'. HVV blijft inhoudelijk focussen op de problematiek van de overbevolking, omdat we denken dat deze enorme uitdaging schreeuwt om humanistische oplossingen. Wij hopen natuurlijk dat je dit thema met jouw afdeling mee wilt oppikken, maar we verplichten je tot niets. Overweeg het even, maar ga vooral je eigen gang!

Wij wensen jou alvast heel veel inspiratie toe en hopen dat deze **Etalage** een geschikt hulpmiddel is.

Veel succes met jouw afdeling in 2015 en reuze bedankt voor al die inspanningen om HVV mee op de kaart te zetten!

Het HVV Team

BOEK

FILM

GESPREK

KINDEREN

LEZING

MUZIEK

UITSTAP

TENTOONSTELLING

THEATER

VROUW

WERKGROEP

HOE WERKT **ETALAGE**?

- HVV heeft een pot van €5.000 gereserveerd, die dient om lokale activiteiten die in Etalage voorkomen te subsidiëren.
- Per aangevraagde activiteit subsidieert HVV €100, tot de pot leeg is.
- De activiteiten zijn ondergebracht in inhoudelijke rubrieken, die zo dicht mogelijk aanleunen bij de krijtlijnen van het Nationale Beleidsplan van HVV.
- Voor elke activiteit – tenzij anders aangegeven – kan je terecht bij Laura Michiels. Voor boekingen en meer inhoudelijke informatie kan je bij haar terecht op ***laura.michiels@h-vv.be*** of 03 205 73 06.
- Voor een activiteit die niet in Etalage staat maar die wel relevant is voor het Beleidsplan HVV, kan een afdeling een schriftelijke aanvraag voor een subsidie van €100 sturen naar Laura Michiels via ***laura.michiels@h-vv.be*** met vermelding van aard, inhoud, methodiek, locatie en timing van de activiteit + motief voor aanvraag.

Wij wensen je veel leesgenot, inspiratie en boeiende activiteiten in 2014/2015!

In naam van het HVV team

Laura Michiels, educatief medewerker, verantwoordelijke Etalage
An Avonds, communicatiemedewerker, vormgeving Etalage

INHOUDSTAFEL

18

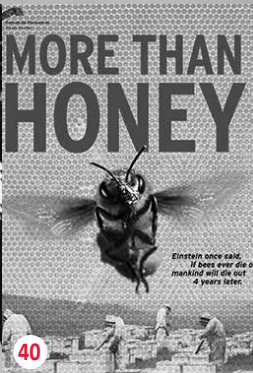
17

52

39

40

- 8 Atheïsme
- 9 Vrijzinnig Humanisme
- 13 Zelfbeschikking
- 17 Diversiteit
- 26 Kritisch denken
- 28 Opvoeding voor groot & klein
- 32 Overbevolking/Ecologie
- 43 Ten oorlog

- 49 Media/Communicatie
- 49 Het Vrije Woord magazine
- 49 Het Vrije Woord radio
- 49 Website/Sociale media
- 50 Huisstijl
- 50 Mediatheek/Bibliotheek
- 50 Kritisch lezen
- 51 Wilsverklaring

- 51** Kerkuittreding
- 52** Vrijzinnige jeugd/Feesten
- 53** Folders/affiches
- 54** HVV Shop
- 55** Standmateriaal
- 55** Lidmaatschap
- 56** Ledenwerving
- 57** Nieuwe afdelingen/werking

- 59** Vrijzinnigheid in België
- 60** Organogram HVV
- 61** HVV-medewerkers nationaal secretariaat
- 63** Provinciaal educatieve krachten en afdelingen
- 63** VOC's

ATHEÏSME

ATHEÏSME ALS BASIS VOOR DE MORAAAL

Lezing door Dirk Verhofstadt. 'Atheïsme als basis voor de moraal' is een oproep voor een nieuwe Verlichting tegen het obscurantisme van radicale gelovigen. Dirk Verhofstadt wijst op de negatieve houding van religies ten aanzien van andersgelovigen, ongelovigen, vrouwen, homoseksuelen, seksualiteit, wetenschap en burgerlijke wetgeving. Hij toont aan dat de basis van de moraal op de rede stoelt en dat de wereld daardoor menselijker wordt. Hij ontwikkelt bovendien zelf Tien Seculiere Geboden die moreel hoogstaander zijn dan de Tien Geboden van de Bijbel.

Prof. Verhofstadt spreekt over 'Atheïsme als basis voor de moraal' met PowerPoint presentatie (er moeten dus een scherm en beamer aanwezig zijn). Contact kan via: verhofstadt.dirk@telenet.be. De voorwaarden worden besproken in functie van de afstand.

ATHEÏSME, SERMOEN VOOR ONGELOVIGEN, MET RELIGIOMETER

Lezing door Anne Provoost. Wat bedoelen gelovigen als ze zeggen dat hun god een plan met hen heeft? Heeft hij dan ook een plan met de niet-gelovigen, en met de planeet waarop zij wonen? In het debat over religie wordt stevast een onderscheid gemaakt tussen gematigde religie en extreme religie, maar waar ligt de grens tussen beide? Anne Provoost ontwerpt een religiometer waarmee je bij jezelf en jouw vrienden op een schaal van tien kunt meten hoe (on)gelovig je bent. Ze stelt een verschuiving vast. De opgang van evangelisch creationisme, islamfundamentalisme en religieus sektarisme dwingt de niet-gelovigen tot actie. Een warm pleidooi voor een geëngageerd en energiek atheïsme.

Anne Provoost brengt het sermoen met Power Point. Info: mail@anneprovoost.be

DE SECULIERE SAMENLEVING. OVER RELIGIE, ATHEÏSME EN DEMOCRATIE

Lezing door Patrick Loobuyck. Wanneer over religie en de godsdiensten gediscussieerd wordt, in de media en daarbuiten, gaat het debat meestal over de plaats ervan in de publieke ruimte. Hoeveel godsdienst kan een neutrale democratische samenleving verdragen? In welke zin horen godsdiensten zich aan te passen aan de seculiere context? Binnen de grenzen van de neutraliteit van de overheid en de scheiding van kerk en staat, zijn godsdienstvrijheid en vrije meningsuiting gevestigde waarden in onze samenleving. Maar wat houden deze begrippen precies in en wat is hun historische en filosofische achtergrond? Wat verstaan wij voortaan onder 'actief pluralisme'? Sluit dat 'inclusieve neutraliteit' in, nl. verregaande vrijheid in het dragen van uiterlijke tekenen en symbolen, naast het recht op het openbaar beoefenen van de eigen rituelen? Kortom, wat is de plaats van levensbeschouwingen in de democratische rechtsstaat? Welke positie nemen vooraanstaande atheïsten hierbij in?

Patrick Loobuyck, dr. Moraal-filosofie is docent verbonden aan het Centrum Pieter Gillis van de UA. Contact: patrick.loobuyck@uantwerpen.be

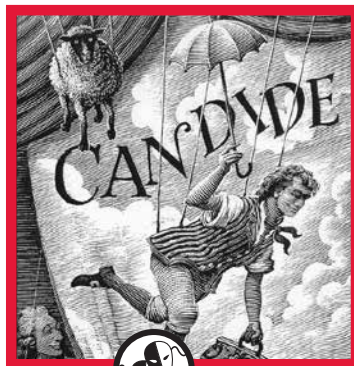
CESARE BECCARIA. 250 JAAR OVER MISDADEN EN STRAFFEN

Lezing door Dirk Verhofstadt. Tweehonderdvijftig jaar geleden, in 1764, schreef de Italiaanse filosoof en rechtsgeleerde Cesare Beccaria zijn beruchte traktaat *Dei delitti e delle pene* (Over misdaden en straffen). Het boek met gelijknamige titel van Dirk Verhofstadt verschijnt in september 2014.

Dat boek heeft een enorme impact gehad op het strafrecht van zowat alle Europese en Amerikaanse landen. Dankzij Beccaria werd het strafrecht gehumaniseerd en ontdaan van willekeur, machtsmisbruik en religieuze dogma's. Hij keerde zich tegen gruwelijke straffen, anonieme beschuldigingen, het folteren van

mensen, de bestraffing van hekserij en ander bijgeloof. Hij zag het belang in van heldere wetten, onafhankelijke rechters en menswaardige gevangenissen. Hij zette een beweging in gang die leidde tot de afschaffing van de tortuur en van de doodstraf in tal van landen. Hij was daarmee een van de meest invloedrijke vertegenwoordigers van de Verlichting. In die zin staat hij op hetzelfde niveau als onder meer Galilei Galileo, Andreas Vesalius, Isaac Newton, Immanuel Kant en Charles Darwin die elk op hun manier een deel van de wetenschap hebben onttrokken aan irrationele denkbeelden. Zijn ideeën waren en blijven actueel, omdat ze raken aan de basispijlers van onze democratische en open samenleving.

Prof. Verhofstadt spreekt over 'Cesare Beccaria. 250 jaar over misdaden en straffen' met PowerPoint presentatie (er moeten dus een scherm en beamer aanwezig zijn). Contact kan via: verhofstadt.dirk@telenet.be De voorwaarden worden besproken in functie van de afstand.

CANDIDE

Voorstelling. Leven we in de beste der werelden? Domme vraag, uiteraard niet. Lees er maar 'Candide' (1755) van Voltaire op na. De verschrikkelijke, onvoorstelbare waanzinnige avonturen die deze arme brave ziel moest beleven, vooral hij tot het finale inzicht

komt: 'il faut cultiver notre jardin', niet meer en niet minder dan dat. Een eenvoudig oprecht bestaan om de wreedheid en de kwade trouw in deze wereld het hoofd te kunnen bieden. Maar welke avonturen! Oorlogen, duels, piraterij, schipbreuken, openbare terechtstellingen, martelingen,

verkrachtingen, herrijzenis uit de dood... aan de lopende band. En de liefde natuurlijk, die niet meer dan een poppenkastvertoning lijkt te zijn. Een wervelwind, een stortvloed van de meest onwaarschijnlijke, maar helaas al te menselijke gebeurtenissen. En dat alles met de nodige overdrijvingen wat het verhaal een aansteke-

HUMANISME

lijke, groteske vaart geeft. De lach is nooit uit de lucht! Hoezeer Voltaire de vinger op de open wonde legt die het leven nu eenmaal is.

Voltaire: de grondlegger als het ware van de Verlichting. Hij veroordeelde de doodstraf, de slavernij, alle bijgeloof, de wreedheid begaan

in naam van het Christelijk geloof, religieus obscurantisme... Was pleitbezorger van elementaire mensenrechten (18de eeuw!), van sociale rechtvaardigheid, van volledige vrijheid van meningsuiting, rede versus irrationalisme... een humanist kortom.

Candide wordt gespeeld door Jacky Tummers, regisseur en acteur. Duur ongeveer 1 uur 20 minuten. Vervoerkosten buiten Oost- of West-Vlaanderen 20 euro. Vrijdag en zaterdagavond + zondagnamiddag zijn voor hem het beste. Een avond in de week is ook mogelijk. Wat Limburg en Antwerpen betreft liefst de zondagnamiddag of voormiddag (11u). Contact: evavdb@mac.com

DE ROEPING VAN DE MENS IS MENS TE ZIJN (MULTATULI)

Tentoonstelling. Deze beroemde uitspraak van Multatuli vat de vrijzinnig-humanistische gedachte samen. De expo gaat in vogelvlucht door de geschiedenis van het vrije denken. Ze staat stil bij gebeurtenissen, personen, organisaties en strijdpunten die samen het verhaal van het vrijzinnig humanistisch erfgoed vertellen. De blauwe tijdlijn geeft internationale gebeurtenissen aan, de rode lijn betreft belangrijke momenten voor het humanisme in Vlaanderen.

Meer info Laura: Laura.michiels@h-vv.be Tel 03 205.73.06

DE TOEKOMST VAN HET VRIJZINNIG HUMANISME

Lezing door Nils Vandevijvere. Wat kan vrijzinnig humanisme vandaag en morgen nog betekenen in onze samenleving en in de wereld? Na een inleiding en eerste aanzet door de spreker is het voornamelijk de bedoeling om hierover in gesprek te gaan met de verschillende deelnemers en zoveel mogelijk verschillende

perspectieven te verzamelen. Levensbeschouwingen en zuilen spelen lang niet meer de rol van vroeger. Ook het vrijwilligerswerk is in aard grondig veranderd. Wat betekent dit voor het vrijzinnig humanisme, zowel wat het gedachtegoed en waardenkader betreft, als de georganiseerdheid ervan?

Nils Vandevijvere is vrijzinnig humanistisch consultant en communicatieverantwoordelijke in het huisvandeMens Antwerpen. e-mail: nils.vandevijvere@demens.nu

MARGUERITE YOURCENAR, ZENO EN BRUGGEWANDLING

De roman 'Het hermetisch zwart' (L'Oeuvre au noir) van Marguerite Yourcenar verscheen in 1968. Hoofdpersonage is Zeno Ligre. Zeno is humanist, filosoof, dokter en alchemist tijdens de Renaissance. Zijn kennis heeft hij opgedaan tijdens zijn zwerversbestaan. Zijn kritische geest, zijn wetenschappelijke bezigheden en zijn onthullingen ergerden de kerk mateloos. 'Hermetisch zwart' bestaat uit drie grote delen: Zeno's leven als zwerver, zijn ondergedoken leven en zijn tijd in de gevangenis. Zeno staat symbool voor de mens die zoekt naar waarheid en die niet kan verzwijgen. Dit doet hij omgeven door tijdgenoten onder wie sommigen hem begripen en anderen niet. Dat moet hij eerst met zijn vrijheid bekopen en daarna ook met zijn leven. De dood van het personage vertoont gelijkenissen (hij weigerde immers zijn mening te herzien) met die van Giordano Bruno. Marguerite Yourcenar laat haar held Zeno zijn

levensverhaal in Brugge beleven.

Wandel mee langs de plaatsen waar én Marguerite Yourcenar én Zeno in Brugge verbleven. De wandeling leidt u langs de Markt, de Wollestraat, de Burg, de Vismarkt, het stadspark, het hotel de Orangerie, het huis Zeno, het Groeningemuseum, het Sint-Janshospitaal... Komen aan bod: de plaatsen waar Zeno geboren is, als kleine jongen verbleef, bij Campanus studeerde, als geneesheer onder een schuilnaam verbleef, zijn gevangenis, waar zijn proces doorging, op bezoek ging bij de prior van de minderbroeders... en ook de plaatsen waar Marguerite Yourcenar tijdens haar verschillende verblijven in Brugge zo graag verbleef, bij wie ze op bezoek ging... Ook geveugelde uitspraken zoals 'Plus est en Vous', de betekenis van de Vlaamse schilderkunst in het werk van Marguerite Yourcenar, haar Vlaamse afkomst waar ze zo mee begaan was, de humanisten, de alchemie... worden tijdens de wandeling aangehaald.

Alle info bij de gidsenkring van Brugge: 050 346 545 of info@gidsenkringbrugge.com

HUMANISME

ONTMOETINGEN, WANDELEN DOORHEEN VRIJDENKEND ANTWERPEN

Wandeling. Geen stad in Vlaanderen kan zich historisch meer beroemen op zijn humanistisch en vrijdenkend verleden dan Antwerpen. De stad is steeds een bolwerk geweest en gebleven van tal van verlichte kringen, dichtbevolkt met actieve vrijdenkende humanisten, progressieve denkers, vernieuwende schrijvers, dichters en kunstenaars. Naast een reeks historische monumenten en standbeelden, bezoeken wij ook een resem 'bruine' kroegen waar menig verlicht gedachtegoed, met of zonder godendrank, tot ontwikkeling is gekomen!

GENT 60/80, WANDELEN DOORHEEN VRIJDENKEND GENT

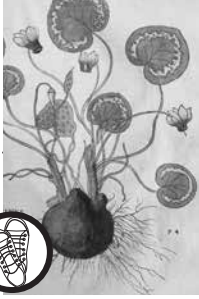
Wandeling. De jaren '60 en '70 waren kleurrijke tijden: het herleven van de Gentse Feesten, de studentenprotesten, het doorbreken van vele taboes. Een wandeling in de sfeer en vrijdenkersgeest van weleer. De jaren '60-'80 betekenden voor Gent op vele gebieden een uiterst boeiende periode: de flowerpowerbeweging, het verzet tegen de gevestigde waarden in de burgerlijke samenleving, tegen het oerconservatief beleid van de kerk, tegen het beleid van de universiteit en ga zo maar door.

WANDELEN IN VRIJZINNIG EN HUMANISTISCH BRUSSEL

Wandeling. Brussel heeft vrijzinnige en humanistische wortels die zeer ver in de geschiedenis teruggaan. Denken we maar aan Erasmus en Vesalius. Vooral na de Belgische onafhankelijkheid ontpopte Brussel zich als een vrijzinnig bastion, met de eerste vrijdenkersbewegingen, de vrijzinnige literaire genootschappen en de avant garde kunstbewegingen.

Locatie: Antwerpen stad. Duur van de wandelingen (naar keuze maar steeds in de voormiddag): Wandeling Noord: 1u20, wandeling Zuid 2 uur. **Locatie: Gent stad.** Duur van de wandelingen (naar keuze maar steeds in de voormiddag): Wandeling 'De Kuip' 1u30 – Wandeling 'Het Zuid' 1u30. **Locatie: Brussel stad.** Duur van de wandeling (steeds in de voormiddag): 1u30/2 uur. Meer info bij Dirk Van Opdenbosch: dirk.vanopdenbosch@demens.nu

HET ERASMUSHUIS EN DE DUBBELE TUINEN

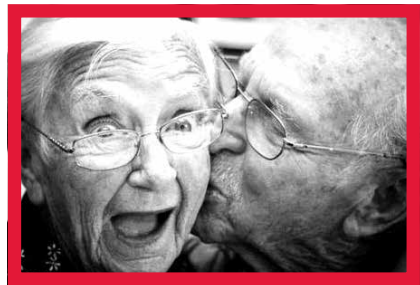
Wandeling. Het Erasmushuis in Anderlecht bezit een dubbele tuin: een kruidentuin aangelegd door René Pechère (1989) en een Filosofische Tuin door Benoît Fondu (2000) samen met vier artiesten (Catherine Beaugrand, Marie-Jo Lafontaine, Perejaume en Bob Verschuere).

De tuin van Erasmus is een tuin van genot en kennis bestaande uit een eerste tuin met geneeskrachtige kruiden van tuinarchitect René Pechère (1987). In deze tuin, die je als een botanisch portret van de humanist zou kunnen zien, worden ongeveer honderd planten uit de 16de eeuw gekweekt, die Erasmus gebruikte om zichzelf bij ziekte te behandelen. Achter deze 'tuin van het lichaam', ligt een tweede tuin, die als het ware de tuin van de eerste tuin is. Het is een filosofische tuin die behulpzaam kan zijn bij het denkbaar maken van de wereld. Op basis van de tekst 'Het religieus banket', die de humanist na zijn verblijf in Anderlecht (1521) schreef, werden in de lente van 2000, een aantal 'cartografische perken' aangelegd, waarin bezoekers planten en bloemen kunnen bewonderen die Erasmus - de eerste grote Europeaan - bekeek tijdens zijn talrijke reizen. Deze plek, een tuin van het lichaam en een tuin van de wereld, herbergt een aantal 'filosofische kamers' ontworpen door hedendaagse kunstenaars. Al deze kamers vormen een uitnodiging voor het verpozen om van de voorbijglijdende tijd te genieten of van gedachten te wisselen met vrienden, want zoals Erasmus zei: "Daar waar vrienden zijn, daar is rijkdom".

*Alle dagen van 10u00 tot 18u00 maandag
gesloten Erasmushuis - Kapittelstraat 31, 1070
Brussel Tel. +32 2 521 13 83 - Fax +32 2 527 12 69
E-mail : info@erasmushouse.museum*

'ALZHEIMER EN ANDERE DEMENTIES'

Lezing door Christine Van Broeckhoven. De voorbije honderd jaar zijn we meer over de menselijke hersenen te weten gekomen dan tijdens de tienduizend jaar daarvoor. We krijgen inzicht in hoe die menigte van zenuwcellen zich ontwikkelt en zich structureert. We beginnen te begrijpen welke processen er zich afspelen, hoe zenuwcellen verbindingen leggen, welke chemische stoffen ze gebruiken om te communiceren... en toch... toch blijven de hersenen een mysterie. We begrijpen nog steeds niet goed hoe informatiestromen bestaande uit elektrische pulsen en chemische reacties leiden tot gevoelens als verdriet, woede, blijdschap of verliefdheid. Hoe het brein herinneringen uit onze prilste jeugd kan ophalen, staartdelingen maken, een taal leren of de handen instrueren hoe ze piano moeten spelen. Bovenal, wat is de relatie tussen bewustzijn, persoonlijkheid, identiteit en de hersenen? Vele vragen... voorlopig alleen nog maar de aanzet tot antwoorden.

Professor Van Broeckhoven geeft enkel lezingen op maandagavond als haar agenda het toelaat. Boekingen via haar secretaresse Gisele Smeyers: gisele.smeyers@molgen.vib-ua.be

ZELFBESCHIKKING

TERUG NAAR DE EENVOUD

Een muziekvoorstelling over dementie. Raf De Bruyn studeerde af als geriatriesch verpleegkundige, waarna hij zich stelselmatig ging verdiepen in dementie. Hij werkt als referentieverpleegkundige dementie, materiaal en wondzorg in R.V.T. Goudblomme te Antwerpen en geeft les aan de Karel de Grote Hogeschool departement Gezondheidszorg te Antwerpen. De doelstellingen van het project reiken veel verder dan simpelweg een voorstelling over dementie. Het zet mensen aan tot nadenken, het geeft aanleiding tot dialoog en het legt een basis om het taboe te doorbreken. Op die manier

ontwikkel je binnen de samenleving onrechtstreeks een minder sombere kijk op de ziekte. Méér nog dan bij andere projecten heeft een muziekvoorstelling een katalyserende kracht. Mensen worden geraakt op de pijnpunten van hun psychisch leed. De combinatie van woord en muziek vormt een sleutel tot het verwerkingsproces. Het wekt letterlijk tranen los bij diegenen die elke emotie ontwijken. Vanuit dat opzicht kun je zeggen dat 'Terug naar de eenvoud' een vorm van muziektherapie kan zijn voor de omgeving.

Voor meer info en boeking contacteer Raf De Bruyn: info@terugnaardeenvoud.be

LEVENSEINDE/EUTHANASIE

Euthanasie moet mogelijk zijn, ook voor wie niet meer bewust is.

Sinds 2002 heeft België een euthanasiewet. Deze wet maakt euthanasie mogelijk bij ondraaglijk lichamelijk en geestelijk lijden dat veroorzaakt wordt door een onomkeerbare ziekte of een ongeval, en dit zowel voor een terminale als voor een niet-terminale aandoeningen. Een voorafgaandelijke verklaring geeft de mogelijkheid om euthanasie te vragen indien je zelf je wil niet meer kan uiten. Spijtig genoeg is 'niet meer bewust zijn' door de wet beperkt tot een onomkeerbare coma. Ver-

worven wilsonbekwaamheid zoals dementie, Alzheimer, onomkeerbare hersenaandoeningen vallen buiten de wet.

Wij vragen ook volgende verfijningen

- Vermits de wilsverklaring steeds herroepbaar is, is een tijdslimiet van 5 jaar overbodig. Het is wenselijker de tijdslimiet te schrappen. De gemeenten, die de wilsverklaringen registreren moeten nu al verplicht worden de betrokkenen automatisch op de hoogte te brengen van het nakende verstrijken van de tijdslimiet.
- Indien de wilsverklaring euthanasie geregistreerd werd, dient het bestaan hiervan opgenomen te worden op de chip van de elektronische identiteitskaart.
- Er moet een doorverwijsplicht komen voor de arts die euthanasie weigert.
- Er moet toegezien worden op het feit dat ziekenhuizen die met overheids geld werken, de toepassing van de euthanasiewet niet in de weg staan.

Wil je met je afdeling een gesprek organiseren met een expert op het vlak van euthanasie?

Dr Wim Distelmans, psychiater Lieve Thienpont en LEIF-arts Mark Cosyns zijn experts op dit vlak.

Info bij Laura: laura.michiels@h-vv.be of 03 205 73 06

DE GROOTE VAKANTIE

Reisvoorstelling. In 2007 bracht de WAANzin deze creatie van Edgard Eeckman reeds op de planken, vijf jaar later volgt een complete remake. Het verhaal van een jonge onderwijzeres die nog maar enkele maanden te leven heeft, bleek toen al zeer aan te spreken. In de editie 2012-2013 van het stuk nemen één vrouw en vier mannen alle rollen voor hun rekening. Het kernonderwerp van de theatertekst is een waardig levenseinde, een onderwerp dat bijzonder actueel is en blijft. Het is echter allerm minst een donker stuk omdat auteur Edgard Eeckman er expliciet voor koos om het onderwerp met veel humor te benaderen.

Aan het schrijven van 'De Groote Vakantie' gingen gesprekken met prof. dr. Wim Distelmans vooraf. Wim Distelmans is voorzitter van de Federale Commissie Euthanasie, professor in de palliatieve geneeskunde aan de Vrije Universiteit Brussel en oncoloog aan het Universitair Ziekenhuis Brussel.

Enkele reacties

"Het stuk was voor mij levensecht! De inhoud was diepgaand en deed nadenken."

"We hebben geschaterlacht, de acteurs waren grandioos, elk van hen. In ons team hoorde ik vertellen dat men het goed vond en dat geldt ook voor mij."

"De WAANzin doet zijn naam alle eer aan."

"De Groote Vakantie" is beschikbaar voor reisvoorstellingen. Info via info@dewaanzin.be of bij Dirk De Corte: dirkdc@dewaanzin.be. De uitkoopsom bedraagt €950 + btw (6%), exclusief auteursrechten die je via SABAM moet regelen. Technisch is er weinig nodig, al heeft de ervaring geleerd dat het gezelschap toch wel een theaterzaal nodig heeft of ten minste een zaal die als dusdanig geëquipeerd is.

EEN SELECTIE VAN BOEKEN OVER LEVENSEINDE/EUTHANASIE

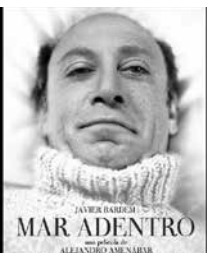
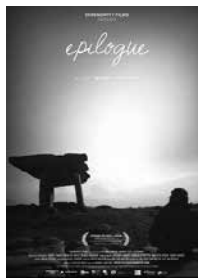
- Hoe mooi mijn moeder stierf - Op weg naar een goede dood. Het persoonlijke verhaal van Kris De Bruyne en zijn moeder over euthanasie geduid door specialisten (Peter Paul De Deyn en Wim Distelmans)
- Zoals ik het wil. Gesprekken over euthanasie door huisarts en LEIF-arts Mark Cosyns.
- Een waardig levenseinde. Een boek over euthanasie door professor Wim Distelmans.

ZELFBESCHIKKING

EEN SELECTIE VAN FILMS DIE OVER LEVENSEINDE/EUTHANASIE GAAN

Deze films kunnen gekoppeld worden aan een nabespreking met expert.

- Il y a longtemps que je t'aime is een aangrijpende film over euthanasie bij kinderen.
- Mar Adentro is een film gebaseerd op het waargebeurde verhaal van Ramon Sapedro die na een ongeluk verlamd raakt en dood wil.
- Tot Altijd is gebaseerd op het waargebeurde verhaal van Mario Verstraeten, de eerste patiënt die euthanasie kreeg in België.
- Epilogue (2011, 85'), documentaire over ziekte en naderende dood van Neel, die kanker heeft (levenseinde, euthanasie)
- End credits is een onafhankelijk informatief document van Marc Cosyns en Alexander Decommere. De makers bekijken de euthanasie in de praktijk, tien jaar na de Belgische wetgeving van 2002. De makers volgen Adelin en Eva, twee zeer verschillende mensen die aan de vooravond van hun levenseinde staan.
- The broken circle breakdown raakt aan vele ethische wetten die België heeft en die voor ons misschien vanzelfsprekend zijn maar in vele landen niet: stamceldonatie/abortus/euthanasie etc..
- Verdwaald in het Geheugenpaleis is de eerste documentaire film over leven met dementie doorheen de ogen van mensen met dementie.

NEWB – DE ANDERE BANK

NewB presentatie. In 2008 veroorzaakte de val van de Lehman Brothers bank in de Verenigde Staten een domino effect in Europa en

de rest van de wereld. Falende grootbanken werden overeind gehouden met belastinggeld, verschillende Europese economieën belanden in een financiële crisis, overheden liepen enorme begrotingstekorten op en de economie boorde achteruit. Burgers moesten de buikriem aantrekken, maar er kwamen nauwelijks maatregelen om het speculatief graaibeeld van de banken te beteugelen.

Een groep verontwaardigde burgers en middenveldorganisaties stak de hoofden bij elkaar en

richtte een coöperatieve vennootschap op met als doel op termijn een ethische, sobere, transparante en participatieve bank op te richten: NewB. Bij zijn publicieslancering in het voorjaar van 2013 nam NewB een vliegende start. Op enkele dagen tekenden meer dan 20.000 burgers in op een aandeel van €20. Ondertussen zijn er 120 middenveldverenigingen en bijna 47.500 burgercoöperanten lid van NewB.

Een coöperatieve bank oprichten is echter geen sinecure. Het doel is tegen eind 2015 de banklicentie rond te hebben en in 2016 over te gaan tot de oprichting van een coöperatieve bank. Om over een solide basis te beschikken, zou tegen dan het aantal burgercoöperanten moeten verdubbelen naar ongeveer 100.000. Om dit doel te verwezenlijken zwemt momenteel een legertje vrijwillige NewB 'ambassadeurs' uit over Vlaanderen en Wallonië om het bankproject en haar vernieuwende coöperatieve werkingssprincies voor te stellen aan het grote publiek. Ben jij ook geïntrigeerd door de aantrekkingskracht van NewB en wil je graag te weten komen hoe de coöperatie haar ethische principes in de dagelijkse bankpraktijk zal toepassen? Of hoe coöperanten inspraak krijgen in het kredietbeleid van de toekomstige bank? Of hoe je vanaf €20 zelf coöperant kunt worden en je steentje bijdragen aan het welslagen van dit project? Nodig dan een NewB ambassadeur uit om er in jouw afdeling over te komen praten.

Meer info en boekingen via Eva:
eva.van.tulden@h-vv.be of 03 233.70.32

BIRTH DAY MET LIEVE BLANQUAERT

Presentatie. Birth Day is de queeste van een moeder, fotografe en journaliste naar het antwoord op deze vragen: 'Waarom zetten wij vandaag kinderen op de wereld? En welke dromen koesteren wij voor hen?' Het eerste deel in een cyclus van drie boeken over de grote momenten in het leven van de mens: geboorte, huwelijk en dood. Lieve reisde naar alle hoeken van de wereld: Israël, India, China, USA, Brazilië, Koeweit, Kenia, Groenland, Noorwegen, Congo, Cambodja, Rusland en Marokko. Maar ook in België maakte ze beklijvende reportages. Birth Day is een meeslepend verslag, vertederend en confronterend. 364.501 keer per dag wordt ergens op aarde een kind geboren.

Lieve Blancquaert : "De manier waarop een kind ter wereld komt, is een spiegel van de maatschappij en de plek waar onze wieg staat, bepaalt onze toekomst. Dat fascineert mij en daarom ben ik de wereld rondgetrokken en heb ik aan moeders en vaders gevraagd waarom zij voor kinderen kiezen. Van Israël tot Siberië en van Sjanghai tot Rio de Janeiro. Ik heb geprobeerd mijn eigen vooroordelen aan de kant te schuiven en vooral te begrijpen. Mijn ervaringen en mijn verwondering wil ik met de lezer delen in woord en beeld".

Lieve brengt 'Birth Day' met Power Point presentatie (er moeten dus een scherm en beamer aanwezig zijn). Het is aangeraden om ruim op tijd te boeken.
Meer info: lblanquaert@gmail.com

'ADELA EN HELENA', EEN VERHAAL OVER MOEDERS

Lezing door Betty Mellaerts. In 2013 verscheen haar boek 'Adela en Helena' waarin aan de hand van het levensverhaal van twee moeders thema's de revue passeren als verlies, opoffering en doorzettingsvermogen. Het is ook de geschiedenis van België en Nederland vanaf ongeveer 1900 tot 1975 maar dan vanuit het perspectief van twee gewone vrouwen. De rode draad in deze geschiedenis zijn de levens van Adela en Helena.

Dit is een voor iedereen herkenbaar verhaal omdat elk van ons een moeder heeft ... Twee mannen, al jaren collega's, raken op een dag met elkaar in gesprek over hun moeders. Ze ontdekken dat allebei de vrouwen al een hele

odyssee achter de rug hebben. De ene verhuist op 16 september 1924 van een godvergeten sjtetl in Polen naar Antwerpen, Adela Rozenbaum is dan dertien. De andere, Helena Woronzowa, is in 1912 in het noorden van Rusland geboren, reist via een dramatisch afscheid in Berlijn naar Duisburg, en verliest in 1938 haar hart aan een huzaar in Breda.

Terugkijkend op hun leven beseffen de zonen, zeventigers intussen, dat ze maar weinig concrete details weten over het leven van hun moeders. De geschiedenis wordt geschreven door de elite, maar is intussen vooral tastbaar in het leven van gewone mensen. Hoe hebben deze vrouwen zich overeind gehouden tegen de achtergrond van grote historische gebeurtenissen als de Eerste en Tweede Wereldoorlog, de Russische Revolutie, de depressie van de jaren dertig, de oorlog in Indonesië en bij hun eigen persoonlijke drama's?

Betty Mellaerts ging op zoek in archieven en brieven. In Adela en Helena reconstrueert ze op indringende wijze het ongewone levensverhaal van twee moeders. De lezing die Betty maakte op basis van het gelijknamige boek is een pareltje, die ontroert en blijft plakken.

Betty kan geboekt worden via Karen De Bruyn van Read My Lips: 02/653.91.39 of 0486/74.72.92.

Website: www.readmylips.be Prijs: € 375 excl. btw 21% en excl. de vervoerskost (wettelijk tarief € 0,346/km excl. btw 21%).

DE DEPROGRAMMERING VAN ARBI EL AYACHI

Stand-up comedy. Arbi: Na een optreden in Nederland reed ik terug naar Antwerpen, onderweg stopte ik om te tanken. Het tankstation had een nachtbel, als je binnen wilde komen moest je eerst aanbellen en dan werden de deuren voor je geopend.

Zonder na te denken drukte ik op de knop, werd na een paar seconden binnen gelaten, rekende af en stond weer buiten. Terwijl ik naar de auto

liep, dacht ik bij mezelf: "Wat goed zeg van me, dat ik dat tankstation niet heb overvallen, ik heb zelfs niets gestolen.

Soms twijfel ik aan mijn eigen controle...

Alhoewel ik van mijn leven nog nooit iets gestolen heb, ben ik zo geprogrammeerd om te denken dat dit soort systemen nodig zijn om 'mij' te verhinderen het tankstation te overvallen.

Ik weet dat het niet echt zo hoeft te zijn en dat het misschien enkel is hoe ik over mezelf denk, omdat ik zo geleerd heb om over mezelf te denken.

Mijn voorstelling heeft als doel om mezelf te deprogrammeren van dit soort gedachten. Gedachten die in de weg staan van het geluk.

Ik wil mezelf deprogrammeren op verschillende vlakken. Zoals liefde, omgaan met andere

mensen, omgaan met mijn familie, enzovoorts. Een extra moeilijkheid voor mij is het feit dat ik H.S.P. ben. Een hoog sensitief persoon is iemand die onder andere heel gevoelig is voor het onrecht in de wereld, in mijn land, in mijn stad, in mijn familie, in mijzelf. Tegelijkertijd kan ik mezelf wel goed inleven in andere mensen en dat maakt het moeilijk om medemensen te veroordelen.

Ik wil iedereen begrijpen en ook dat kan soms in de weg zitten.

Dit is in een notendop wat ik wil doen, mezelf deprogrammeren van ideeën die mezelf in de weg blijven staan.

Hopelijk lukt het me,

Ik wens mezelf alvast veel geluk."

Deprogrammering kan in 2 formaten gespeeld worden, 60 min. stand-up waar de energie wat hoger ligt en een theater versie van 80 min. die meer ruimte neemt om het verhaal te vertellen. Voor de 60 min. is er een kostprijs van € 400 en de 90 min. € 600. Dit zijn richtprijzen en kunnen altijd besproken worden. Meer info: thearbi@gmail.com

Duur: 2u Prijs: € 145/groep voor de gidsen. Max. 20 personen. Meer info Email: info@vizit.be of tel. 09/233 76 89

MATONGÉ VERHALEN

Wandeling. Je wil je even onderdompelen in de Afrikaanse cultuur? Dat kan in de Brusselse wijk Matongé! De wandeling bestaat uit twee delen. We starten met een korte schets van de voorgeschiedenis van de buurt: de kolonisatie van Congo. Hierna neemt een Afrikaanse gids (enkel Franstalig) jullie op sleeptouw in Matongé zelf.

Kleine verhalen in Matongé kan niet georganiseerd worden op zon- en feestdagen.

DIVERSITEIT

VAN MAROLLEN NAAR MATONGÉ

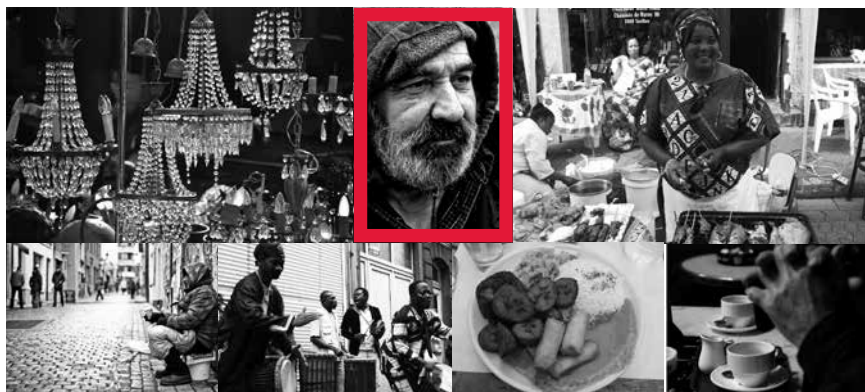

Daguitstap met wandeling en degustaties. Starten doen jullie om 10 uur aan het Justitiepaleis in Brussel, voor een inleiding over Poelaert en wat er verder die dag nog op het programma staat. Daarna nemen jullie de lift naar beneden om de Marollen verder te verkennen: het Vossenplein met de altijd levendige Vlooiemarkt, het pandjeshuis, Cité Hellemans en vooral de verhalen over deze volkse buurt zullen jullie zonder twijfel bekoren. Onderweg proeven jullie ook de befaamde 'bloempanch' bij een typische slagerij.

Rond de middag gaan jullie lunchen, met een bieraperitief en wat kaas, en daarna een typische Brussels/Belgische schotel en een drankje. Na de middag is het tijd voor de Zavel. Want grenzend aan de populaire buurt de Marollen

ligt een van de chiquere buurten van Brussel: geen rommel maar antiek, geen volkse cafés meer maar luxueuze winkels en chocolatiers. Over een contrast gesproken! Hier proeven jullie ook van het lekkers dat in deze buurt overvloedig aanwezig is. Jullie stoppen bij een koekjes- en een chocoladewinkel.

Daarna wandelen jullie van de Zavel naar de Matongéwijk: de Congolese wijk van Brussel. Na het verhaal over ons Koloniaal verleden en Leopold II ontmoeten jullie er onze Afrikaanse gids die jullie (opgelet: enkel in het Frans) zijn wijk toont en er vertelt over de Congolezen in Brussel terwijl jullie de sfeer opsnuiven van de vele typische winkels zoals de kappers, de stof- en kruidenierszaken. Om dan daar de wandeling af te sluiten met opnieuw een proeverij, maar dit keer Afrikaans getint.

Vertrekplaats: aan het Justitiepaleis, Poelaertplein **Duur:** 7u (van 10u tot 17u) **Prijs:** € 82 per persoon excl. BTW (berekend voor min. 10 personen en max. 20 personen) **Inbegrepen zijn:** de organisatie, een Vizit-gids voor 7 uur, een Afrikaanse gids, 1 zout (bloempanch) en 2 zoete (pain à la greque en pralines) proevertjes, een bierapertief met kaas, een Brussels/Belgische schotel met 1 drankje, Afrikaanse hapjes en een Hibiscus aperitief. **Niet inbegrepen:** extra of speciale drankjes in de restaurants (kunnen wel mee gefactureerd worden achteraf). **Buurten:** Marollen – Zavel – Matongé **Ingrediënten:** een gegidste dagtocht, een culinaire ontdekkingsstocht door 3 heel verschillende buurten. **Taal:** NL, FR of ENG **Kan niet georganiseerd worden op zon- en feestdagen. De wandeling kan altijd worden aangepast. Meer info:** info@vizit.be of tel. 09/233 76 89

ANTWERPEN VROUWELIJK VERZINNEBEELD

Tentoonstelling. Veertien vrouwen uit Antwerpen, zeven met Belgische en zeven met buitenlandse roots. Zij keken naar Antwerpen doorheen de filter van hun zintuigen en trokken zes hoogst persoonlijke foto's van 't stad.

Vrouwen van alle leeftijden en standen. Hun individuele fotopanelen met telkens zes opnames hangen zusterlijk en zonder onderscheid naast elkaar: blank-gekleurd, oud-jong, rijk-arm, scholier, transgender, minister, actrice, senator, vrouwen actief in Antwerpse middenveldorganisaties...

De onderlinge verschillen lijken groot, maar één ding hebben ze gemeen: het zijn één voor één bevrologen vrouwen die 'voor iets gaan'. Ze

ontmoetten elkaar binnen dit fotoproject. Wat hen in het leven inspireert, blijkt uit hun foto-presentatie.

De 14 fotografes zijn:

Annemie Turtelboom (België) • Avdia Avrumutoae (Roemenië) • Beatriz Negrety Condori (Bolivië) • Belinda Backhovens (België-Duitsland) • Elisabeth Masika Sekanabo (DR Congo) • Elke Roels (België) • Fatima Bali (België/Marokko) • Kamini Mehra (India) • Leona Detiège (België) • Lieselotte Mees (België) • Maja Buhbinder (Rusland/Joodse gemeenschap) • Nina Sipryva (Oekraïne) • Patricia Van Parys (België) • Patsy Sörensen (België)

De tentoonstelling bestaat uit 14 forex fotopanelen en een titelpaneel, allemaal 80 cm breed en 120 cm hoog. Alle 15 panelen zijn voorzien van een ophangstelsel. De tentoonstelling wordt gratis uitgeleend mits betaling van een waarborgsom. Het transport is voor rekening van de organisator. Voor reservaties of aanvraag technische fiche/buikleencontract, contacteer laura.michiels@h-vv.be of bel naar HVV op 03/205.73.06

DIVERSITEIT

HET VERHAAL VAN (THUIS)TAAL

Vorming. In deze vorming denk je samen met anderen na over vragen als: Waarom is taal zo belangrijk? Hoe communiceer je met de allerkleinsten? Hoe breng je een rijke woordenschat aan op een niet-schoolse manier? Welke vaardigheden heb je als begeleider nodig om taal te stimuleren bij jonge kinderen? Hoe knoop je een gesprek aan? Je zal bij deze vorming ook meer te weten komen en kunnen uit-

wisselen over het omgaan met meertaligheid in kinderopvang. Dit zowel ten aanzien van kinderen als ouders. Hoe kan je een evenwicht vinden tussen het stimuleren van het Nederlands en het respecteren van de thuistaal? Wat kan je helpen om te communiceren met anderstalige ouders? Je krijgt boeiende praktijkvoorbeelden te zien die inspireren. Via observatieopdrachten en andere oefeningen reflecteer je samen met anderen over de wonderde wereld van taal.

Begeleider is Annelies Roelandt. Boeking via Sofie De Schinckel, administratief medewerker VCOK vzw, Raas Van Gaverestraat 67a, 9000 Gent +32 9 235 28 45. www.vcok.be sofie.de.schinckel@vcok.be

DALTON DISTRIBUTION FILMS

De educatieve werking van Dalton omvat een reeks acties en projecten met als doel scholen, leerkrachten en leerlingen kennis te laten maken met het rijke aanbod kortfilms en documentaires en ermee aan de slag te gaan in schoolverband. Scholen en leerkrachten ontvangen informatie via schoolnieuwsbrieven, er worden samenwerkingen opgezet met gespecialiseerde media en er worden geregeld lesmappen geproduceerd. Voor deze lesmappen slaat de organisatie de handen in elkaar met Lessen in het Donker. De combinatie van de expertise van Dalton en die van LIHD leverde al een aantal unieke projecten op. Naar een 'verrijkte exploitatie' Dalton Distributie zorgt niet enkel voor een verbreding van

het filmaanbod, maar stimuleert om actief met het materiaal aan de slag te gaan. Door films te omkaderen met redactiewerk, door inleidingen en/of uitleidingen te voorzien, door films in te bedden in evenementen of reeksen of door een actieve doelgroepenwerking te organiseren, maakt u van een vertoning veel meer dan een gewone vertoning. Indien gewenst kan Dalton Distributie u in deze materie adviseren.

Bij Dalton Films kan u o.a. volgende films bestellen
o **Thank God it's Friday?** Jan Beddegennoots, Niel Iwens

Elke vrijdag organiseren de inwoners van het Palestijnse dorp Nabih Saleh een protestmars, die stevast met rubberkogels en traangas uit elkaar wordt gedreven. De reden voor het protest? De waterbron van het dorp, die in 2009 ingenomen werd door de Israëlische kolonie Halamish. Uiteraard gaat het meer dan om enkel de waterbron, het is een protest tegen de illegale bouw van Israëlische nederzettingen. Zonder kogelvrij vest of perskaart maar met een oprechte interesse in de mensen achter de eeuwigdurende Israëlisch-Palestijns conflicten pendelde journalist/fotograaf en wereldreiziger Jan Beddegennoots samen met cameraman Niel Iwens een jaar lang tussen de Israëlische

nederzetting en het Palestijnse dorp. Ze focussen daarbij in de eerste plaats op de kinderen, voor wie 'oorlogje' niet enkel een spel is maar een dagdagelijkse realiteit en schetsen zo een schrijnend beeld van hoe het is om op te groeien te midden van geweld en intimidatie. De soundtrack werd gecomponeerd door Brent Vanneste (Steak Number Eight), Nathan Daems en Johannes Verschaeve (The Van Jets).

o **Return to Homs.** Regisseur Talal Derki (2013) 1u28

The Return to Homs volgt over een periode van drie jaar het leven van twee jonge mannen: Basset, de 19-jarige charismatische keeper van het nationale voetbalelftal die met zijn revolutionaire liederen de stem van de protestbeweging in zijn wijk Bayada wordt en de 24-jarige media-activist en cameraman Ossama uit de aangrenzende wijk Khaldeeye. Een zeldzaam intiem portret van de Syrische burgeroorlog en

een niet mis te verstane oproep aan de internationale gemeenschap om eindelijk de ogen te openen voor dit aanslepende conflict.

'The Return to Homs' ging in wereldpremière op IDFA en won daarna onder meer de Grand Jury Prize op het Sundance Film Festival.

o **Ne me quitte pas.** Regisseur Sabine Lubbe Bakker, Niels Van Koevorden (2013) 1u36.

In een klein dorp aan het einde van België delen de Vlaamse Bob en de Waalse Marcel met verve eenzaamheid, humor en drankzucht.

'Ne me quitte pas' is een Waals drama over het leven aan de rand van de samenleving die een ontnuchterende schoonheid en relativering bevat. De openheid van de hoofdpersonen is confronterend en pijnlijk maar ook vermakelijk en charmant. Het is een verhaal over vergankelijkheid daar waar de tijd lijkt stil te staan. 'Ne me quitte pas' is een tragikomische ode aan de mislukking.

Meer info: <http://www.daltondistribution.be/educatief/>

Bij het vertonen van Dalton films omkaderd door redactiewerk, inleidingen en/of uitleidingen of ingebed in evenementen of reeksen of door een actieve doelgroepenwerking te organiseren komt HHV nationaal tussen voor € 100.

Er zijn voor een aantal van de films uit de Dalton catalogus reeds lesmappen uitgewerkt door Lessen in het Donker, voor kortfilms als Baghdad Messi, Badpakje 46, Land of the Heroes, Flatlife, etc., voor kinderfilms als Stap Maar Op Mijn Bezemsteel.

Dalton distributions stimuleert vertoners om hun voorstellingen te verrijken of aantrekkelijker te maken door de regisseur(s) uit te nodigen voor een in- en uitleiding. Zij organiseren die inleidingen niet zelf, maar geven alle nodige contactinformatie door aan de vertoners. Idem voor specialisten: zij kunnen zeker suggesties doen, maar regelen de praktische zaken niet zelf.

Contactpersoon is An De Winter – an@fonk.be

MEER FILMS OVER LEVENSBESCHOUWING EN DIVERSITEIT

Onderstaande titels zijn tips voor activiteiten. De meeste van deze films ontleen wij via Bevrijdingsfilms vzw. Je kan een eigen film zoeken, maar vergeet dan niet om je met SABAM in orde te stellen.

◦ **Seres Queridos** (2004, 93'), romance tussen een Jood en Palestijn leidt tot een avond vol misverstanden en onvoorziene omstandigheden. ◦ **Ajami** (2010, Yaron Shani en Scandar Copti), portret van de gelijknamige wijk in Tel Aviv waar christenen, joden en moslims door elkaar wonen; spannend en dramatisch. Genomineerd voor een Oscar! ◦ **La Marche** (2013, 2u05), historisch fresco dat zich afspeelt in het Frankrijk waar onverdraagzaamheid en racisme opkomen en dat zowel op humor als op drama mikt, met een vlot statement over solidair broederschap en racistisch geweld. ◦ **Welcome** (2009, 110'), over de illegalen bij Calais. Een sociaal docudrama dat ook heel goed gezien kan worden als een maatschappelijk pamflet. ◦ **The Invader** (2011) van Nicolas Provost. Een Belgisch drama over een Afrikaanse immigrant die na een schipbreuk het strand bereikt en in de hoofdstad ten prooi valt aan mensenhandelaars. Bekroond met de Vlaamse filmprijs voor beste cinematografie. Documentaires verkrijgbaar via Flanders Doc (www.flandersdoc.be) – zo steunen we lokale film- en documentairemakers. ◦ **Empire of Dust** (2011, 75'), een rollercoaster over culturele onderhandelingen en misverstanden in Congo. Contact: Bart Van Langendonck, bart@savagefilm.be en 0476/551 153. ◦ **Home and Away** (2010, 75'), het verhaal van 10 objecten en hun eigenaar, over onderweg zijn, verzamelen en migratie. www.offworld.be ◦ **Nollywood aan de Schelde** (2008, 47') een Nigeriaanse lowbudgetfilm gedraaid in Antwerpen over immigratie, religie, prostitutie en film. Vertoond

UNIVERSITEIT VOOR HET ALGEMEEN BELANG

in cinema Roma (dus daar checken voor de beschikbaarheid in België) **o Behind the Can- delabra** (2013, 1u58', Steven Soderbergh), een kijk achter de schermen bij de relatie tussen Libarace en Thorson, homoseksuele partners. Biografisch drama dat verschillende prijzen won. Bijkomend thema: aids. Vakmanschap van Soderbergh. **o Glaube** (2013, 1u53'), onderzoek naar religieus fanatisme (en deel van een spraakmakende trilogie). Dit drama won in Venetië de Speciale Prijs van de Jury. **o Fill the void** (2013, 1u30'), uniek en intens Israëliisch drama over een tweestrijd in een orthodox joods gezin. Viel in de prijzen in Israël. **o Les Beaux Jours** (2013, 1u34'), tragikomedie over een tweede jeugd en de belevenissen bij de plaatselijke seniorenclub. Een zoektocht naar geluk.

Wil je graag één van deze films vertonen? Contacteer Sien Simoens: sien.simoens@h-vv.be of 03 233.70.32. Eén filmvertoning per jaar per afdeling wordt vergoed door HHV-nationaal (aanvraag uiterlijk een maand op voorhand indienen). De kostprijs wordt bepaald door de leverancier en hangt af van het aantal deelnemers. Tussenkost HHV-nationaal beperkt tot € 75s. Je kan een eigen titel uitzoeken maar vergeet dan niet om je met SABAM in orde te stellen.

Seminarie. De Universiteit voor het Algemeen Belang vzw is een experimentele en innoverende goodwill universiteit die staat voor transdisciplinaire vorming, kritisch onderzoek, geïnspireerde en inspirerende maatschappelijke dienstverlening, en dit op basis van duurzaamheid en dierbaarheid, met als invalshoek vier faculteiten: Mondialiteit, Anderheid, Water en Verbeelding.

Seminarie: Kritische wandelingen langsheen aspecten van stedelijkheid. Het gaat niet om fysieke dan wel om mentale wandelingen 'verkenningen': waar het thema stedelijkheid verkend wordt op een transdisciplinaire manier.

Stedelijkheid is het thema en de stad 'the place to be'. Stedelijkheid geeft bovendien de mogelijkheid om vele registers 'algemene vorming' open te trekken en streetwise met elkaar te verbinden. Verbinden van sociale filosofie, film, literatuur, sociologie, ecologie, architectuur, urbanisatie, politiek... Verbinden van 'kennis' met waarneming en beleving.

Verbinden van reflectie en verbeelding, van de software en de hardware van de stad met persoonlijke, professionele en artistieke praktijk. We vertrekken vanuit de autobioweg en flaneren langs bakens, parkeren ons op open plekken en bezoeken Onzichtbare Steden. Interdisciplinair en multimediaal, S,M,L,XL. Niet lineair, wel met kleurige draden, vele kruispunten en Playtime. Panoramisch, microscopisch en caleidoscopisch: van de stad als artefact via de Civitas Dei tot Cittadellarte, over de markt, de straat tot ein stein. Van Koyaanisqatsi via A Smart Guide to Utopia tot Bruto Stedelijk Geluk, met als motto 'de stad ademt in wat wij uitademen; laat het in hemelsnaam liefde zijn' (Italo Calvino).

Het seminarie duurt 3 uur en wordt gegeven door Leonor Wiesbauer; filosoof, docent en coördinator Maatschappelijke Dienstverlening aan Sint Lucas Antwerpen, voorzitter UAB vzw. Meer info: noortje.wiesbauer@universiteitalgemeenbelang.be www.universiteitalgemeenbelang.be

ONEERLIJKE EN SLORDIGE WETENSCHAP- PERS: ER ZIJN ER MEER DAN U DENKT

Lezing door Gustaaf Cornelis. Vaak maken de media gewag van fraudepraktijken in de wetenschap. Het beleid reageert wat gepikeerd en roept halsoverkop ethische commissies in het leven. 'We moeten strenger optreden en zulke fraudeurs vervolgen,' luidt het dan. 'Maar,' wordt er aan toegevoegd, 'het gaat hier om sporadische gevallen en we hoeven ons eigenlijk geen zorgen te maken.'

Het blijkt echter dat er veel meer aan de hand is: de academische wereld is goed ziek. Niet alleen zijn er meer fraudegevallen dan die waarover de media rapporteren, er zijn ook allereerste slordigheden door wetenschapsmensen begaan en die leiden tot onbruikbare, zelfs gevaarlijke kennis. De symptomatische aanpak van fraude helpt hier weinig, want de oorzaak van de gewilde en ongewilde maar slechte wetenschap ligt veel dieper: ook mensen die niet de intentie hebben of hadden, produceren wetenschappelijke kennis met een geurtje aan. En er zijn er veel meer dan u denkt.

Is er nog een uitweg mogelijk? Je gelooft het niet, maar met een humanistische aanpak zouden we écht wonderen kunnen verrichten.

Prof. dr. Gustaaf Cornelis is wetenschapsethicus aan de Vrije Universiteit Brussel en Universiteit Antwerpen en wil graag over dit thema lezingen geven. Gelieve lang op voorhand te boeken: gccornel@vub.ac.be

CORRECTE INFORMATIE

Lezing door Johan Braeckman of Maarten Boudry. SKEPP is van mening dat alle mensen recht hebben op correcte informatieverspreiding. Vrij van religieuze of politieke opvattingen onderzoekt SKEPP beweringen en verschijnselen die volgens de huidige stand van de wetenschap bijzonder onwaarschijnlijk of onmogelijk zijn. Er circuleren nogal wat rammelende theorieën in deze wereld. Lichtzinnig bijgeloof, ongetoetste hypothesen en irrationele narratieën zijn helaas meer regel dan uitzondering. Denk maar aan het florierende geloof in telepatie, astrologie, ufo's, homeopathie, creationisme, kaartleggers, grafologie, de perpetuum mobile, wondermiddelen enzovoort. In de media krijgen deze zaken zoveel kritiekloze publiciteit dat veel mensen gaan geloven dat het om werkelijke feiten, werkzame middelen of erkende stromingen gaat. SKEPP vraagt harde bewijzen en logische verklaringen in plaats van verzochte en ongecontroleerde verhalen. Via een goed onderbouwd tijdschrift en een website tracht SKEPP het grote publiek te informeren hoe de vork aan de steel zit. Tegelijk waarschuwt SKEPP voor gebakken lucht of regelrecht bedrog, dat zij door haar onderzoek maar al te vaak ontdekt.

Professor Johan Braeckman en/of Dr. Maarten Boudry geven tekst en boeiende uitleg bij pseudowetenschappelijke en paranormale onderwerpen.

Meer info: johan.braeckman@ugent.be en maarten.boudry@ugent.be

DE ONGELOVIGE THOMAS HEEFT EEN PUNT

Lezing door Johan Braeckman of Maarten Boudry. Samen met zijn collega-filosoof Maarten Boudry schreef Johan Braeckman 'De ongelovige Thomas heeft een punt', een boek dat de mensheid tot kritisch denken wil aanzetten en dat komaf maakt met talloze uitingen van onkritisch denken. Het boek bespreekt historische en actuele overtuigingen die gebaseerd zijn op drogredenen of denkfouten. Niemand is immuun voor pseudowetenschappen, bijgeloof of irrationeel denken, ook wetenschappers niet. Het verschil tussen dommeriken en slimmeriken is dat de slimmeriken beter in staat zijn om die domme ideeën te verdedigen.

In de workshop 'kritisch denken voor jongeren' gegeven door Johan Braeckman analyseren we enkele items zoals het creationisme, homeopatie, het monster van Loch Ness en klopgeesten. We bespreken op welke manier 'kritisch denken' hiermee omgaat. We maken interactieve oefeningen gebaseerd op onze eigen ervaringen. We discussiëren over de rol van kritisch denken in het onderwijs en in ons eigen leven.

Een lezing met Johan Braeckman en/of Maarten Boudry kan geboekt worden via:

johan.braeckman@ugent.be en maarten.boudry@ugent.be Doelgroep workshop: leerlingen 1ste en 2de graad middelbaar onderwijs (max.15 leerlingen) via HVV Ouderwerking, Feestcomité FVI, Hulo, WLE.

MEER LEF IN HET ONDERWIJS

Lezing door Patrick Loobuyck naar aanleiding van zijn boek: 'Meer Lef in het onderwijs. Levensbeschouwing, Ethiek en Filosofie voor iedereen'. Dit is een pleidooi voor de invoering van LEF, een onafhankelijk, verplicht en algemeen vormend vak over Levensbeschouwing, Ethiek en Filosofie in alle jaren en netten van het onderwijs. In het huidige klimaat van secularisering, (mentale) ontzuiling en toegenomen diversiteit wil LEF zowel de sociale cohesie versterken, als bijdra-

gen tot de individuele ontwikkeling en zelfontplooiing van alle leerlingen. Als het onderwijs persoonlijke ontwikkeling en leren samenleven in diversiteit als kerntaken beschouwt, dan heeft LEF daarin een plaats.

Dit boekje is een must voor iedereen die bij het onderwijs betrokken is en iedereen met interesse in levensbeschouwing, filosofie, ethiek en burgerschap. Het verschaft niet alleen historische en actuele achtergrondinformatie, het wil ook het inhoudelijke debat over deze onderwerpen verdiepen en stimuleren met enkele richtinggevend voorstellen. Naast de argumentatie dat LEF nodig en mogelijk is, worden ook de eerste inhoudelijke krijtlijnen van het LEF-programma uitgezet. Deze aanzet is bedoeld als uitnodiging om samen met anderen over een meer concrete invulling na te denken.

Patrick Loobuyck (1974) studeerde godsdienstwetenschappen aan de KULeuven en Moraalwetenschappen aan de UGent. Hij is doctor in de moraalwetenschappen, professor levensbeschouwing aan het Centrum Pieter Gillis van de Universiteit Antwerpen en gastprofessor aan de UGent.

KRITISCH DENKEN OPVOEDING VOOR GROOT

VIALOGOS

Infoavond en/of vorming. Leven is blijven evolueren, maar niet elke stap in deze evolutie wordt makkelijk gezet. Iedereen wordt vroeg of laat geconfronteerd met de vraag "Wat nu?". Deze vraag is normaal en geen probleem. Op voorwaarde dat je de nodige vaardigheden hebt.

VIALOGOS ontwikkelt trainingsprogramma's om deze uitdagingen succesvol aan te gaan. Deze programma's zijn onderbouwd met wetenschappelijke kennis en praktijkervaring. Ieder programma geeft inzichten en leert vaardigheden aan.

VIALOGOS ontwikkelde trainingsprogramma's die inspelen op de specifieke uitdagingen van individuen, gezinnen, ouders, koppels, senioren en jongeren.

Een bijzonder aspect is dat VIALOGOS altijd intensief samenwerkt met belangrijke mensen uit het netwerk van de cliënt. Familie, vrienden, kennissen en professionals spelen een belangrijke rol. Ze vergroten de veerkracht van de cliënt en maken de hulp van VIALOGOS snel overbodig.

Bovendien maken we cliënten klaar om terug te vallen op de hulp die ze ter beschikking hebben, hun relaties. VIALOGOS investeert in netwerken omdat netwerken mensen weerbaar maken.

VIALOGOS geeft jongerentraining, conflictbegeleiding en relatiebegeleiding.

Is je afdeling geïnteresseerd in een info-avond of een vorming op maat van een specifieke doelgroep? Voor meer informatie kan je terecht op www.vialogos.be Bart Libbrecht: 0492-72.48.15 of Anouk Pieters: 0491-71.33.72

OPVOEDEN TUSSEN KOESTEREN EN KADEREN

Lezing. Hoe kan je een kind duidelijk maken dat een bepaald gedrag niet gewenst is? En hoe kan je tegelijk het kind positief blijven benaderen? Grenzen stellen doe je niet door vooral afkeurend en afbrekend te reageren. Dat helpt kinderen niet, integendeel. Het ontmoedigt hen en kan hun zelfbeeld een deuk geven. In deze vorming geven we aan ouders en professionele opvoeders handvatten om stil te staan bij de manier waarop ze reageren op gedrag van kinderen. Hoe opvoeders reageren en hoe kinderen zich gedragen en voelen werken immers sterk op elkaar in. Zo lukt negatief gedrag vaak negatief gedrag uit en moedigt positief gedrag vaak positief gedrag aan. Vaardig worden in grenzen stellen vanuit positief opvoeden, daar gaat deze vorming over.

Begeleiders zijn Lut Celie, Julie Breemersch en Gwendolyn Van Cauwelaert. Boeking via Sofie De Schinckel, administratief medewerker VCOK vzw, Raas Van Gaverestraat 67a, 9000 Gent +32 9 235 28 45 www.vcok.be sofie.de.schinckel@vcok.be

MINDFUL OPVOEDEN, HET KAN

Workshop. Mindful opvoeden betekent: "Op een aandachtige manier met een kind aanwezig zijn in het hier en nu, met een vriendelijke, milde houding." Mindfulness helpt ons om op een andere manier te kijken naar het gedrag van kinderen, in een samenleving waarin vaak meer aandacht is voor doen dan voor zijn. Wat

zijn de effecten van de opvoeding die ik geef en hoe kan ik bewuste aandacht in die opvoeding brengen? Hoe kan ik mijn eigen kennis over opvoeden aanboren? Hoe kan ik het dagelijks opvoeden laten opborrelen uit mezelf? En hoe kan ik goed omgaan met dagelijkse stress en overbelasting? We werken met voorbeelden en situaties die de deelnemers aanbrengen. We oefenen in het toepassen van mindfulness.

In samenwerking met vzw Itam. Boeking via Sofie De Schinckel, administratief medewerker VCOK vzw, Raas Van Gaverestraat 67a, 9000 Gent +32 9 235 28 45 www.vcok.be sofie.de.schinckel@vcok.be

VERDRIET EN ROUW BIJ KINDEREN

Lezing. Ook kinderen kennen verlies en afscheid, ook zij worden geconfronteerd met loslaten, scheiden en doodgaan. Het verdriet van kinderen is even reëel en intens als bij volwassenen. Maar kinderen hanteren verlies en verdriet op een bijzondere manier: ze plaatsen blijde en droeve momenten mooi naast elkaar en ze ontwikkelen een aparte vorm van spiritualiteit. Beter dan verlieservaringen van kinderen weg te duwen en 'dood' te zwijgen, geven we ze een plaats in het dagelijkse leven. Daartoe moeten we enkele vragen beantwoorden. Herkennen wij hun verdriet? Hoe denken zij over doodgaan? Wat zijn hun

signalen? Hoe gaan we om met afscheidsmomenten? We bekijken hoe we kinderen best kunnen ondersteunen en vinden mogelijkheden om emoties eigen aan verlies, een plaats te geven.

*Begeleiders: Claudine Crommar, Maika Luysaert en Hilde Van Durme
Boeking via Sofie De Schinckel, administratief medewerker VCOK vzw, Raas Van Gaverestraat 67a, 9000 Gent +32 9 235 28 45 www.vcok.be sofie.de.schinckel@vcok.be*

KINDERYOGA: AVONTUURLIJK ONTMOETEN

Workshop. Yoga biedt een tegenwicht aan de overvolle gedachtewereld en aan al die dingen die moeten. Kinderen staan voortdurend onder druk en yoga kan hen helpen deze indrukken te verwerken. Het is een weg om tot harmonie, inzicht en balans te komen. Om gedachten onder controle te houden en onnodige lichaamsspanningen los te laten. In tegenstelling tot wat vaak gedacht wordt is kinderyoga niet zomaar "stilzitten". Door de oefeningen in spelvorm te doen en met thema's te werken sluit het geheel aan bij de belevingswereld van de kinderen.

◦ Voor kinderen van 5 tot 12 jaar ◦ Aangepast programma voor school en opvang ◦ Groeps-sessies of individueel bij amba-amba. Meer info bij Vanessa Demeulemeester: Vanessa@amba-amba.be <http://www.amba-amba.be/kinderyoga/yogakids.pps>

OPVOEDING VOOR GROOT & KLEIN

VEGETARISCH (OP)VOEDEN

Vorming. Donderdag veggiedag! In heel wat gezinnen, maar ook in de kinderopvang of op school staat regelmatig een vegetarische maaltijd op het menu. Of overweegt men om hiermee te starten. Hoe kan je op een gezonde, lekkere en goede manier vegetarisch koken, ook voor baby's en jonge kinderen? In deze vorming geven we basisinformatie over een gezond vegetarisch voedingspatroon. We bekijken welke voedingsstoffen kinderen, klein en groot, nodig hebben en wat vegetarische alternatieven zijn voor vlees. We bespreken de vegetarische voedingsdriehoek, we maken kennis met een waaier aan vegetarische producten en doen inspiratie op voor het samenstellen van lekkere gezonde maaltijden zonder vlees. We benaderen het thema niet enkel theoretisch. Foto's, voedzakjes en de echte producten komen aan bod.

Begeleiders: Marijke Ameye. Boeking via Sofie De Schinckel | administratief medewerker VCOK vzw - Raas Van Gaverestraat 67a | 9000 Gent +32 9 235 28 45 | www.vcok.be sofie.de.schinckel@vcok.be

SPRINGDAG – FILOSOFEREN MET KINDEREN (EN GROOTOUDERS)

Voorstelling door Anne Provoost. Anne wilde een boek maken waarin de gangbare kijk op het leven helemaal wordt omgekeerd. In plaats van ervan uit te gaan dat de wereld bij aanvang bestaat, en dat elk kind dat geboren wordt er een plaats in krijgt, wilde ze vertrekken van de ervaring die zij zelf als kind had: dat de wereld zich pas ontvouwde als zij hem betrad. In de psychologie noemt men dat gevoel 'solipsisme'. Door gesprekken met kinderen en volwassenen kwamen diverse en filosofische vragen aan bod. Wie is de vrouw van mijn leven? De man van mijn leven? Hoe zijn de personages aan elkaar

verwant? Waarom is de koffer van Kej zo vol en vanwaar komt ze? Anne omschrijft haar boek voor de grap wel eens als 'ons boek over vrijwillige levensbeëindiging', een 'grootouder-en-kinderboek' niet enkel een kinderboek.

Anne brengt het verhaal met een PowerPoint en leest het hele boek, met achter of boven haar tekeningen zonder tekst. Meer info: mail@anneprovoost.be

SLAAPPROBLEMEN

Voordracht i.s.m. De Maakbare Mens. Gemiddeld slapen we een derde van ons leven. Een goede slaap is minstens even belangrijk als gezonde voeding en beweging. En toch weten we er zo weinig over. Wat gebeurt er tijdens onze slaap? Hoe zorgen we voor een kwaliteitsvolle slaap? Waarom hebben zoveel mensen tegenwoordig slaapproblemen?

In deze voordracht gaan we op zoek naar een antwoord op deze vragen. Slaap heeft nog vele geheimen, maar de laatste tien jaar heeft het onderzoek grote stappen vooruit gezet. Zo ontdekten onderzoekers dat slapen en waken twee afzonderlijke hersensystemen zijn, wat onze kijk op aandoeningen als slapeloosheid drastisch veranderde. In deze voordracht zal je dus ongetwijfeld veel nieuwe dingen leren over slaap!

Deze voordracht wordt verzorgd door een expert van een slaapkliniek uit uw omgeving. Hij of zij geeft een inleiding tot het mechanisme

achter slaap en hoe we kunnen werken aan een kwaliteitsvolle slaap. Er wordt ook even stil gestaan bij de verschillende slaapproblemen die er bestaan, en hoe deze behandeld worden.

Voor meer info contacteer Aeneas, educatief medewerker, bij De Maakbare Mens: aeneas.de.baets@demaakbaremens.org

OPVOEDEN VAN GENERATIE OP GENERATIE

Vorming. Elke generatie legt in de opvoeding van kinderen andere accenten. Weet je tot welke generatie jij behoort, welke generatie jou heeft opgevoed of wat jij meegeeft aan je kinderen? Deze vorming maakt het je duidelijk en zorgt meteen voor heel wat eyeopeners over opvoeden van generatie op generatie. We kijken naar wat elke generatie zo uniek maakt, maar ook naar de waarden en normen die elke generatie meekreeg van haar opvoeders en meegeeft aan haar kinderen. Meteen wordt

duidelijk hoe een generatiekloof ontstaat en op welke manier je positief kan omgaan met generatieverschillen.

Begeleider is Miel Timmers. Boeking via Sofie De Schinckel | administratief medewerker VCOK vzw Raas Van Gaverestraat 67a, 9000 Gent +32 9 235 28 45 www.vcok.be sofie.de.schinckel@vcok.be

OVERBEVOLKING/ECOLOGIE

Björn Siffer: “We zijn op weg naar 11 miljard aardbewoners, maar onze grondstoffen zijn eindig en steeds grotere delen van de wereld worden onbewoonbaar. Het is duidelijk dat deze uitdaging op ons afkomt en dat we humanistische oplossingen zullen moeten bedenken om niet in de barbarij te belanden. Sommige maatregelen zullen rigide zijn, op plekken en in landen waar het probleem acuut is. Andere maatregelen zullen zacht zijn en werken op de lange termijn. Want overbevolking is meestal het gevolg van armoede en van gebrek aan onderwijs. We produceren genoeg voedsel, maar het is niet eerlijk verdeeld. Onderwijs is dé hefboom bij uitstek om uit armoede te geraken en om kennis te verwerven over anticonceptie, maar in grote delen van de wereld blijft onwetendheid troef. Vrijzinnige humanisten hebben de maatschappelijke plicht om dit thema ter harte te nemen.”

LEZINGEN DOOR GERARD GOVERS

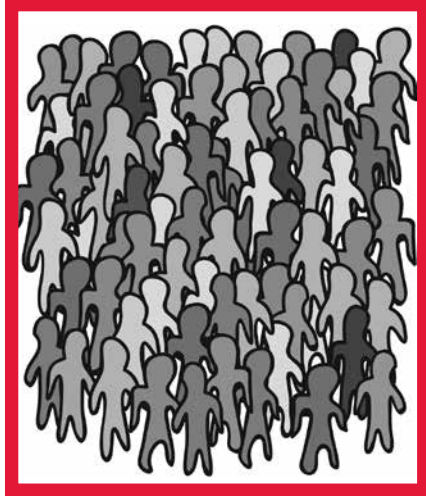
Gerard is professor geografie aan de KU Leuven. Hij geeft al vele jaren les over de draagkracht en de houdbaarheid van de planeet Aarde. In die cursussen gaat het over vragen als: is de planeet overbevolkt? Zullen we met zijn allen energie genoeg hebben? Waar moeten we op inzetten om onze geavanceerde samenleving duurzaam te maken? Die vragen beantwoorden kan maar als je over de juiste wetenschappelijke informatie beschikt en je die informatie in een historisch en ruimtelijk perspectief plaatst. De geschiedenis herhaalt zich niet, maar het begrijpen van het verleden is, samen met grondig wetenschappelijk onderzoek, wel essentieel om ons te wapenen voor de toekomst. Gerard Govers kan lezingen verzorgen over een gamma aan onderwerpen die met duurzaamheid en ontwikkeling verband houden. Mogelijke thema's zijn het verdwijnen van oude beschavingen, de bevolkingsproblematiek,

de toekomst van onze bossen en onze energievoorziening: wat ook het hoofdthema is, telkens worden verbanden gelegd tussen deze verschillende aspecten. De aarde is een systeem en alles hangt met alles samen: we kunnen onze problemen maar oplossen als we daar van uitgaan en op zoek gaan naar oplossingen die rekening houden met het web van relaties tussen bevolkingsgroei, ontbossing, klimaat en duurzame economische ontwikkeling.

Professor Govers vraagt € 100 inclusief verplaatsingskosten. Info: Gerard.Govers@ees.kuleuven.be

**BEVOLKINGSPROBLEMATIEK
EN DUURZAME ONTWIKKELING**

Lezing door Dirk Van Braeckel. De mens heeft de voorbije honderd jaar de aarde in snel tempo overspoeld. In 1974 waren we met 4 miljard, in 1987 met 5 miljard, in 1999 6 miljard, in 2011 met 7 miljard, en tegen 2050 zullen we waarschijnlijk met iets meer dan 9 miljard zijn. In kwantitatieve termen is de mens een zeer succesrijke soort, maar de vraag is of we uiteindelijk niet het slachtoffer zullen worden van dat succes.

De duurzame ontwikkelingsuitdagingen waarvoor de mensheid staat op het gebied van gezondheid, leefmilieu, armoede, gelijke kansen en veiligheid zouden een stuk gemakkelijker op te lossen zijn als er minder mensen waren. Maar is de voortplanting, een van de meest

intieme en individuele aspecten van het leven, vatbaar voor regulatie op gemeenschapsniveau? Bestaat er zoiets als het recht op voortplanting, en zo ja, hoe verhoudt dit recht zich dan tot het collectieve welzijn van huidige en toekomstige generaties?

Afremmen van de bevolkingsgroei is nodig omwille van het collectieve belang van huidige en toekomstige generaties, en is doorgaans ook verantwoord vanuit het individuele belang van ouders en kinderen. Ervan uitgaande dat we het ernstig menen met de ontwikkeling van het Zuiden, zal de beperking van de bevolkingsgroei vooral daar moeten plaatsvinden, omdat daar de fertiliteit het hoogste is. Dit wordt begrijpelijkerwijs als een onrechtvaardige situatie gepercipieerd, gezien de grote ongelijkheid in ecologische voetafdruk en rijkdom tussen Noord en Zuid. Daarom is het belangrijk dat ook in het Noorden de nodige inspanningen worden geleverd, niet zozeer op het vlak van fertiliteitsdaling maar eerder wat betreft het reduceren van de onverantwoord hoge ecologische voetafdruk en de transfer van middelen naar het Zuiden. Deze middelen zijn nodig om sociale en economische ontwikkeling te faciliteren, maar ook om ervoor te zorgen dat iedereen toegang krijgt tot moderne anticonceptie en dat er op grote schaal gesensibiliseerd wordt rond het belang en de voordelen van kleinere gezinnen. Een op zowel collectieve als individuele rechten en belangen gebaseerde afbouw van de fertiliteit is een sleutelfactor op weg naar duurzame ontwikkeling. Een dergelijke benadering verdient dan ook een centrale plaats in de internationale post 2015-doelstellingen.

*Professor Van Braeckel geeft lezingen over heel Vlaanderen. Meer info: Dirk.VanBraeckel@UGent.be
Enkel de verplaatsingskosten worden aangerekend, maar als de organisatoren in kwestie het zich kunnen permitteren dan vraagt hij ook dat ze een gift doen aan ICRH Global vzw (International Centre for Reproductive Health).*

OVERBEVOLKING/ECOLOGIE

MET 7 MILJARD EEN TOEKOMSTSCENARIO

Lezing door Jan Van Bavel. Moeten we dringend iets doen aan de bevolkingsexplosie? Hoe komen we aan meer dan 7 miljard mensen? Wat als deze groei zich verder zet? Professor en socioloog Jan Van Bavel tekent diverse toekomstscenario's, ook scenario's waar het gedaan is met die verdere groei. Met inzet van humane middelen, met volle respect voor de mensenrechten.

Deze presentatie biedt een heldere stand van

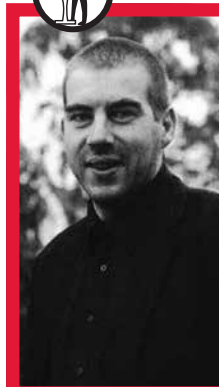
zaken. En nodigt uit tot verder debat. Debat over hoe om te gaan met het huidige grote aantal mensen. Debat over hoe te komen aan een bevolkingsaantal dat draaglijk is voor de aarde, en aan systemen voor een eerlijke verdeling van de rijkdom der aarde.

Professor Van Bavel geeft lezingen over overbevolking, voor meer info: Jan.VanBavel@soc.kuleuven.be

DE TRANSITIE NAAR DUURZAAMHEID: PLEIDOOI VOOR EEN SYSTEEMVISIE

Lezing door Peter Tom Jones. Het respecteren van de ecologische grenzen is de niet-onderhandelbare basis voor onze sociale en economische ontwikkeling, stelt de gerenommeerde Britse Sustainable Development Council. Gegeven de urgen-

tie van het sociaal-ecologische vraagstuk volstaan kleine, stapsgewijze optimalisaties niet meer. Een systeemtransitie dringt zich op: het betreft grondige veranderingen van structuren, culturen en praktijken. Gezien de meervoudige barrières is dit een langdurig proces, dat zich

over twee tot drie generaties zal uitsmeren. In een transitie wordt het radicalisme van de doelstellingen verbonden met het pragmatisme van de aanpak. De wereld van de ingenieurs en productontwikkelaars heeft duidelijk een grote rol te spelen in de radicale verduurzaming van de productieprocessen. Schone technologieën, slim sluiten van kringlopen, bv. zeldzame aarden, intelligent ecodesign en nieuwe businessmodellen zijn onmisbaar om de (systeem) technologische component van de duurzaamheidstransitie in te vullen. Om echter de wetenschappelijk gefundeerde Factor 10-doelstelling (daling milieu-impact met 90% in enkele decennia) te realiseren, zijn er tegelijkertijd ook veranderingen nodig op het niveau van wetgeving, gedrag, wereldbeeld en ethiek. Een echte transitie is dus veel méér dan alleen technologische innovatie. Het is net deze integrale systeemvisie die centraal staat in zijn lezing.

Boeking en info bij professor Peter Tom Jones: Peter.Jones@mtm.kuleuven.be – Peter geeft avondlezingen. Niet de afstand maar de goede ligging t.o.v. treinstations die rechtstreeks bereikbaar zijn vanuit Leuven is belangrijk (of eventueel iemand die hem kan afhalen aan het station). Typisch honorarium is € 350, alles inbegrepen.

ZIJN WE MET TEVEEL? DE HUISHOUDING VAN EEN DICHTBEVOLKTE WERELD, EEN PRESENTATIE.

Lezing door Ward Bosmans. Terra Reversa is een denk- en doegroep die ervan uitgaat dat ons huidige economisch systeem niet veralge-

meenbaar is voor de hele aarde en onmogelijk doorgetrokken kan worden naar de toekomst. Daartegenover stelt de groep dat er nood is aan een ander ontwikkelingsmodel dat steunt op de beginselen van de ecologische economie en mondiale rechtvaardigheid. Deze presentatie behandelt de problematiek van een snel groeiende wereldbevolking: de gegevens, een verklaring van de snelle groei, de vooruitzichten, methodes om in te grijpen uit het verleden, de huidige opties van de UNO. Actuele uitdagingen voor ons: vergrijzing, migratie, het andere paradigma.

Deze presentatie wordt gegeven door Ward Bosmans, contact en info: ward.bosmans@terrareversa.be

GROOTHEIDSWAANZIN

Theatervoorstelling. Vanavond gaan we eerlijk zijn en hard. De mensheid is een plaag en we hebben te lang gedaan alsof er niks aan de hand is. We gaan er aan, allemaal! Natuurlijk denken we liever van niet, aan stompzinigheid geen gebrek. Weet je wat de overeenkomst is tussen stompzinigheid en het heelal? Ze zijn beide oneindig. Om de mensheid te redden moeten we onszelf bestrijden. Waarom vanavond? Omdat we het anders nooit doen. Hoe? Laat dat maar aan ons over. We beginnen een charme-offensief, met z'n allen tegen ons allen! Onder de titel Megalomanie ontwikkelt mime theatergroep Blont, bestaande uit Bas van Rijns- over en Floor van Leeuwen, een project over het probleem der problemen: de overbevolking. Concept en spel: Bas van Rijns- over en Floor van Leeuwen • Tekst en regieadvies: Erik Wil- lems • Partners: Theater Ins Blau, Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI)

*Boeking en info: Wouter Goedheer
wouter@stichtingnieuwhelden.nl*

OVERBEVOLKING/ECOLOGIE

DUURZAAM ORGANISEREN

Workshop/Lezing door Steven Vromman. Ben je organisator van een fuif, schoolfeest, Lentefeest, Feest Vrijzinnige Jeugd, wafelenbak of mosselsouper, en wil je meer informatie en know-how over duurzaam organiseren?

Dan kan je een workshop plannen met Steven Vromman (De Low Impact Man). Steven vertelt welke mogelijkheden er zijn om duurzamer te organiseren. Tevens reikt hij een resem tips en tricks aan. De aanleiding voor Steven Vromman om workshops en lezingen rond duurzaam organiseren te starten, was het besef dat we op een grote voet leven. We hebben een manier van leven die niet vol te houden is. De levensstijl van de gemiddelde Belg is erg veeleisend. Als iedereen zo zou leven, dan heb je twee

planeten extra nodig. Hij vroeg zich af of het mogelijk was om een goed leven te hebben binnen de grenzen van onze planeet, met een ecologische voetafdruk die een derde kleiner is. Als je alle tips voor een

zuiniger leven toepast, wat voor een leven heb je dan? Is het nog leefbaar of moet je dan terugvallen op een kluizenaarsbestaan? In deze workshop gaat Vromman in op concrete mogelijkheden om ieders ecologische voetafdruk te verkleinen. Van wieg tot graf, van poetsen tot feesten: alle belangrijke domeinen van het leven komen aan bod.

*Steven Vromman, Low Impact Man, Achterstraat 32D, 9040 Gent tel: 0486 07 26 06
Skype/steven7700 • www.lowimpactman.be*

SOLIDAGRO: WERK EN VISIE

Solidagro ondersteunt de armste boerenfamilies in Bolivia, West-Afrika en de Filipijnen. Solidagro ijvert voor het recht op voedsel voor iedereen. Ze zetten zich specifiek in om de voedselzekerheid voor boeren in afgelegen platelandsgebieden in het Zuiden te verbeteren. Want van de 870 miljoen mensen die honger lijden, is twee derde boer. Maar deze boeren staan vaak aan de zwakste kant in de samenleving. Door de druk op land voor de grootschalige teelt van exportgewassen moeten zij vaak leven en werken op de minst vruchtbare gronden. Ze hebben niet of nauwelijks toegang tot markten,

kapitaal of zaden, of ze zijn uiterst afhankelijk van machtige tussenhandelaren.

Solidagro werkt vanuit de basis. De duurzaamheid van hun projecten wordt verzekerd door er zorg voor te dragen dat de projecten gedragen worden door de boeren zelf. Boeren beheren zelf de activiteiten en investeringen. Om de duurzaamheid en efficiëntie van hun projecten nog groter te maken, zorgen ze er ook voor dat hun partners in elk land en zelfs grensoverschrijdend samenkomen en elkaars projecten bezoeken. Door deze uitwisseling en netwerking leren ze continu van elkaar bij en doen ze nieuwe ideeën op.

WAT DE POT SCHAFT

Kookavond. Een leerrijke kookavond over Noord-Zuid aan de hand van authentieke recepten van boeren in West-Afrika, Bolivia of de Filippijnen.

Je kiest eerst een regio en daarna een recept. Via het recept en het verhaal erachter worden projecten van Solidagro besproken en wordt de koppeling gemaakt met 'voedselzekerheid' en het campagnethema 'vruchtbare grond'. Deze recepten zijn gebundeld in het kookboek 'Wat de pot schaft'. Je kan het downloaden op www.solidagro.be en het werd ontwikkeld in samenwerking met Velt Sint-Niklaas en Oxfam Wereldwinkels.

Een kookworkshop op maat kan aangevraagd worden bij vorming@solidagro.be • Prijs: € 220 (alles inbegrepen, inclusief ingrediënten) • Duur: 2,5u • Max. aantal deelnemers: 20

LOOP NAAR DE POMP?!

Workshop. 'Loop naar de pomp?!' is een educatief traject rond water. Op deze site kan je het educatief materiaal en de info over het samenwerkingsverband 'Loop Naar De Pomp?!' downloaden. Het aanbod bestaat uit aan te vragen workshops of materiaal waarmee je zelf aan de slag kan.

Inspiratiegids voor het opzetten van een watertraject. In een watertraject kan je gedurende een bepaalde periode met je klas, school of

vereniging werken rond water. Wil je als school of organisatie zelf een watertraject uitwerken, dan vind je heel wat tips en tricks in deze gids vanuit de ervaringen van het volledige educatieve traject rond water 'Loop Naar De Pomp?!' in Sint-Niklaas.

Wordt verwacht...Een nieuwe digitale workshop rond de wereldwaterproblematiek met een focus op de gevolgen in het Zuiden. Deze zal beschikbaar zijn vanaf wereldwaterdag 2015 (22 maart).

*Meer info: www.loopnaardepomp.be
http://loopnaardepomp.be/wp-content/uploads/2013/02/Watergids_voor_waterwandeling.pdf*

OVERBEVOLKING/ECOLOGIE

WATERWANDELING 'VAN AFVOER TOT ZESPIEGEL'

Stadsverkenning met 'water' als kompas. Aan de hand van verschillende waterknooppunten kan een route worden samengesteld. Bij elke locatie wordt een woordje uitleg gegeven en kunnen de deelnemers een wateropdracht uitvoeren. Zo kom je meer te weten over de

geschiedenis van de stad en bepaalde plaatsen, gelinkt aan water.

De brochure is gratis te downloaden via <http://loopnaardepomp.be/wp-content/uploads/2012/10/vanafvoertotzeespiegel.pdf>

Begeleide wandelingen zijn mogelijk op aanvraag: vorming@solidagro.be • Duur van de wandeling : 2,5u (kan eventueel ingekort worden door minder waterknooppunten te bezoeken) • Prijs: € 180 (waterwandelingengids inbegrepen)

WATERWANDELING IN SINT-NIKLAAS VOOR KINDEREN/JONGEREN EN VOLWASSENEN/VERENIGINGEN

Waterwandeling. Deze wandeling neemt je mee op stadsverkenning in Sint-Niklaas langs diverse waterknooppunten. Aan de hand van de verschillende knooppunten kan een route worden samengesteld. Bij elk knooppunt hoort een woordje uitleg en een opdracht. Zo kom je meer te weten over de geschiedenis van de

stad en bepaalde plaatsen, gelinkt aan water. De waterwandeling is leuk en leerzaam voor een uitstap met de klas of vereniging. Dit is een gezamenlijk product van alle partners die meewerkten aan het educatieve traject rond water in Sint-Niklaas.

Webapplicatie 'wereldwaterworkshop' www.loopnaardepomp.be/www

ECODIVA VEERLE MALSCHAERT

Comedyvoorstelling (de allereerste over ecologie!) die zich o.a. ook verdiept in uw ecologisch bewust- of onbewustzijn en de al dan niet bijhorende gewetensproblemen.

We kunnen er niet meer omheen. De wereld draait door en wij ook. Dus Veerle Malschaert wil een voorbeeld stellen!

Misschien niet het allerbeste voorbeeld, maar wel het leukste.

Een voorbeeld voor haar kinderen, haar man, haar schoonmoeder, haar burens, haar 3456 facebook-vrienden, die andere 7 miljard mensen en zelfs helemaal speciaal voor u!

Als slachtoffer van de consumptiemaatschappij recycleert EcoVeerle alles gaande van haar stofzuiger tot haar partner.

Deze selfmade woman is persoonlijk en ambachtelijk.

Ze is biologisch afbreekbaar én duurzaam.

Ze leeft actief en rookt graag passief.

Ze gaat back to basics, maar wel online en op naaldhakken.

Ze steekt meer rock en roll in de biobitch en meer humor in de soyaseut.

Ze stopt de diva in de eco en de eco in de diva!

In deze show zal Veerle vertellen, zingend, dansend, vallend, opstaand, grappend, grienend, grollend, gierend de wereld redden!

Samen met ù!

Deze show zal nòg diverser, nòg ontroerender, nòg theatraler en nòg hilarischer zijn dan ooit tevoren!

Uw gelukshormoon zal aanzienlijk groeien tijdens deze feelgood-experience.

Na deze show: Zal u nooit meer dezelfde zijn.

Zal u een beter mens zijn.

En zal u nòg langer en nòg gelukkiger leven!

Voor iedereen die niet meer weet van welk hout een pijl gemaakt, EcoDiva will save your soul!

Veerle Malschaert is te boeken via: Martine Van Autjve martine@koortzz.be. Veerle speelt de voorstelling zeker nog tot de volgende zomer. **Ecodiva kost € 975 + reiskosten + BTW. Ze hebben een technieker bij en spelen liefst in een uitgeruste zaal, maar als dat er niet is, kan de voorstelling wel wat aangepast worden.**

De voorstelling is opgenomen in Aanbod Podium <http://www.aanbodpodium.be/aanbod?oper=details&program=26188> Website met trailer: <http://www.veerlemalschaert.be/dvd.php>

OVERBEVOLKING/ECOLOGIE

FILMAANBOD OVER ECOLOGIE/DUURZAAMHEID

Waarom? De films gaan over dieren/soorten die lijden onder het (over)consumptiegedrag van de mens (link tussen overbevolking en overconsumptie + uitputting van soorten met extra link naar thema “voedselzekerheid” voor komende generaties en biodiversiteit). Bovendien lenen ze zich er voor de deelnemers gemakkelijk toe de link te leggen met gewoon alledaags consumptiegedrag.

Wat vlot kan gekoppeld worden aan iets extra's dat wel leuk is als aanvulling op de film en de inleiding/nabespreking, zoals:

More than honey (documentaire, 2012, Markus Imhoof, 91'). **More Than Honey** is zonder meer een belangwekkende documentaire die een nog vaak onderschat probleem op kundige wijze aansnijdt en voor een breed publiek toegankelijk maakt. (Cinemazine, Nederland)

o **More than Honey** is de nieuwste infor-

matieve documentaire die de oorzaak en de gevolgen van de massale bijensterfte in kaart probeert te brengen. (Filmkrant, Nederland)

Doe tip: fairtrade honing proeven (te koop in de supermarkt, Oxfamwinkel, biowinkel).

o **The end of the Line** (documentaire, niet te verwarren met de gelijknamige horrorprent!, Groot-Brittannië, 2009,) die gaat over overbevissing **Doe tip:** alternatieven voor visconsumptie: visvrije vis, vegetarische opties + voorstelling van PintaFish (zie <http://voedselteams.be/producenten/pintafish> voor meer uitleg)

o **A blooming business** (documentaire, Nederland, 2009, 75') over mensen in Kenia die zich gevangen genomen voelen door de bloemenindustrie; deze heeft verschillende prijzen gewonnen **Doe tip:** mogelijkheid van 'Blijde Bloemen' (Fairtrade bloemen) kenbaar maken. Zie oa: <http://nl-nl.facebook.com/BlijdeBloemen>

Deze drie docu's zijn te bekomen via verdeler Bevrijdingsfilms vzw, dus via die weg is de aanvrager ook weer in orde met SABAM en vertoningsrechten! Zie www.bevrijdingsfilms.be

o Blue Gold World Water Wars

(Sam Bozzo, 89 min., 2008)

Boeiende documentaire over de watercrisis die op onze planeet dreigt als gevolg van vervuiling, overbevolking, overontwikkeling van de landbouw en winstbejag van multinationals die de privatisering van watervoorzieningen doordrukken.

o Capital (Cost-Gravas, 114 min., 2012)

Stijlvolle satire over financiële praktijken en machtsspelletjes, met doordachte beschouwingen over het vastgelopen kapitalistische systeem. "Le Capital is voor de bankwereld wat Polanski's The Ghostwriter voor de politiek was."

o Behind the redwood curtain

(Liesbeth De Ceulaer, Belgische; 50 min., 2013)

Het Amerikaanse Redwood Forest is een besloten wereld die tot de verbeelding spreekt. Het woud bestaat uit enorme sequoia's en geeft onderdak aan verschillende gemeenschappen. Maar de oprukkende verstedelijking dreigt het gordijn open te breken... Blik op een unieke biotoop.

De verdeling van deze documentaire verloopt wellicht via de regisseur, Liesbeth De Ceulaer, zelf. Indien u interesse heeft in deze documentaire, gelieve HVV dan tijdig te contacteren.

Wil je graag één van deze films vertonen? Contacteer Sien Simoens: sien.simoens@h-vv.be of 03/233.70.32. Eén filmvertoning per jaar per afdeling wordt vergoed door HVV-nationaal (aanvraag uiterlijk een maand op voorhand indienen). De kostprijs wordt bepaald door de leverancier en hangt af van het aantal deelnemers. Tussentijd HVV-nationaal is beperkt tot € 75. Je kan een eigen titel uitzoeken maar vergeet dan niet om je met SABAM in orde te stellen.

OVERBEVOLKING/ECOLOGIE

ECOLOGISCHE RECHTVAARDIGHEID, DIEPE ECOLOGIE, DIERENRECHTEN, BIOCENTRISCH ALTRUISME EN GEWELDLOOSHEID

Lezingen door Stijn Bruers (1981) Stijn is doctor in de wetenschappen (theoretische natuurkunde en ecologie), doctor in de moraalwetenschappen (dierenethiek) en projectverantwoordelijke ecologische voetafdruk bij Ecolife vzw. Als activist zet hij zich reeds vele jaren in voor mens, dier en natuur. Zo is hij als vrijwilliger betrokken bij verschillende organisaties die werken op het vlak van ecologie, mensenrechten, dierenrechten, sociale rechtvaardigheid, vrede en natuurbescherming. Stijn was de eerste Belg die met Sea Shepherd meevaarde in Antarctica om te strijden tegen de illegale Japanse walvisjacht. Verder geeft Stijn regelmatig voordrachten en schrijft hij artikels en boeken over milieufilosofie en ethiek.

Een greep uit zijn lezingen: Wil je het eten? Of wil je het weten? • Dierenrechten en veganisme. Is het vlees zwak? • De Japanse dodelijke 4 • Alles van waarde is weerloos (over biocentrisme en plantneu-

robiologie) • Sociale psychologie voor activisme • Debat duurzame vleesconsumptie • Filmleiding Blackfish • De voetafdruk van vlees • Dierenrechten • Dierproeven: niet wetenschappelijk, niet ethisch • De ecologische voetafdruk • Plastic Soup • Mijnbouw, goud en duurzaam materialenbeheer • Het broeikaseffect en de oceanen • Radicale ethiek • Eco (ge)shift • Ecologische ethiek van verbondenheid • Universele liefde, naar een ecologische, spirituele levenskunst. • Antarctica, een continent in gevaar: natuurbescherming in de praktijk. • The Ecological Footprint methodology, Sea Shepherd en de walvisstrijd (voor kleuters) • De Odyssee van Medeleven • De Sea Shepherd walviscampagne en ecologische ethiek • Dierenrechten en veeteelt • Agrobbrandstoffen, fuel or fool? • Verzet, tussen strijd en verzoening. De filosofie van geweldloze actie • Klimaatverandering • More Inconvenient Truths: klimaat en kernenergie.

Stijn werkt voor de meeste van zijn lezingen met PowerPoint en vraagt € 30 inclusief vervoerkosten en dit in heel Vlaanderen. Info:stijn.bruers@gmail.com of via: <http://stijnbruers.wordpress.com/about/>

1914. HET VERVLOEKTE JAAR

Lezing door Dirk Verhofstadt. '1914. Het vervloekte jaar' is een persoonlijke kijk van Dirk Verhofstadt op een sleuteljaar in de geschiedenis. Hij citeert zowel uit politieke verklaringen, dagboeken als kranten. Hij heeft het uiteraard over de Eerste Wereldoorlog, maar ook over banalere zaken. Zo beschrijft hij het verloop van de Belgische voetbalcompetitie en van de Ronde van Frankrijk en hij vertelt over de kunstwereld, wetenschappelijke uitvindingen en de impact van de katholieke kerk. Dag na dag legt Dirk Verhofstadt de gemoedstoestand van de Europese burgers vast.

Prof. Verhofstadt spreekt over '1914. Het vervloekte jaar' met PowerPoint presentatie. Contact kan via: verhofstadt.dirk@telenet.be De voorwaarden worden besproken in functie van de afstand.

DE GROOTE OORLOG IN DE GROTE LIJNEN

Tentoonstelling. Het Instituut voor Veteranen organiseert een rondreizende tentoonstelling over de Eerste Wereldoorlog, die tijdens 2014-18 door België trekt. Foto's, documenten en anekdotes evoceren zowel de grote thema's van de oorlog als de minder bekende verhalen: de aanslag in Sarajevo, de grote veldslagen, vreemdelingen aan het front, technologische evolutie, de bezetting, voedselbedeling... De geschiedenis van de Eerste Wereldoorlog op internationaal, Belgisch en lokaal vlak.

De tentoonstelling bestaat uit een 30-tal panelen in het Nederlands, Frans en Engels. Je kunt de tentoonstelling aanvragen bij het Instituut voor Veteranen - NIOOO voor periodes van minimum 1 week (€ 50 per week). Indien je dit wenst, kan het Instituut ook gidsen ter beschikking stellen. Je kunt deze tentoonstelling boeken op herinnering@warveterans.be of 02/227 63 18.

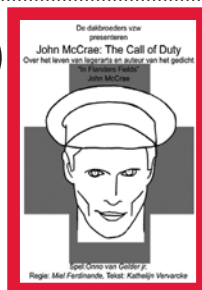
TEN OORLOG

JOHN MCCRAE, THE CALL OF DUTY

Monoloog in het Nederlands of het Engels. John McCrae verwierf eeuwige roem met zijn gedicht 'In Flanders Fields'. Hoewel hij door zijn tijdsgenoten 'the hero of heroes' genoemd werd, lijkt hij nu een man vol tegenstellingen. Hoewel McCrae zich als arts inzette om levens te redden, belette hem dat niet om de oorlogsspanningen toe te juichen en als leidinggevende deel te nemen aan het grootste artillerieduel ooit. Vanuit het hiernamaals beantwoordt John de vragen die zijn figuur vandaag bij ons oproept. Waarom koos deze Canadese chirurg er vrijwillig voor om zijn succesvolle academische carrière op te geven voor een oorlog aan de andere kant van de wereld?

Hoe stond hij ertegenover dat zijn gedicht over het verlies van zijn geliefde vriend Alexis op grote schaal gebruikt werd om nieuwe rekruten voor de oorlog op te roepen? Waarom bleef hij, die ontelbare gewonden verzorgde in de vier bloedigste veldslagen van de Eerste Wereldoorlog, geloven dat oorlogvoeren een middel was om onrechtvaardigheid te bestrijden?

Waarom kon de dappere kolonel zijn diepste gevoelens enkel met zijn paard Bonfire delen? Verder vertelt John McCrae zowel over de span-

nende momenten in de vuurlinie tijdens de 2de Slag bij Ieper, over zijn werk als legerarts, als over de ontspannende momenten tussen de gevechten.

Onno van Gelder jr. speelt John McCrae. Onno heeft een grote voorliefde voor dramatische rollen. Gabriele in 'Una Giornata Particolare' van Ettore Scola, Johan in 'Scènes uit een huwelijk' van Ingmar Bergman zijn enkele voorbeelden. Voor televisie werkte hij als gastacteur in tal van bekende Vlaamse reeksen zoals 'Zone Stad', 'De Rodenburgs', 'Spoed'. In Amsterdam assisteerde hij bij de regie van de opera 'Così fan tutte'.

Deze monoloog, in regie van Kathelijn Vervarcke, duurt ongeveer 50 minuten. Voor de herdenking van de Eerste Wereldoorlog werkte de auteur de theaterwandeling 'De tuin van de eeuwigheid' uit in opdracht van de stad Diksmuide.

Wil je deze monoloog te laten opvoeren? Neem dan contact op met De Dakbroeders, vzw voor educatief theater. tel: +32 (0)498 54 24 74 dedakbroeders@hotmail.com

Wie de monoloog boekt, ontvangt ook een educatief pakket in het Engels.

SHOOTING RANGE. FOTOGRAFIE IN DE VUURLINIE?

Bezoek tentoonstelling. De Grote Oorlog is het eerste grootschalig conflict dat met foto's en films is vastgelegd. De Eerste Wereldoorlog bracht beeldmanipulatie in een ongekende stroomversnelling. Alle strijdende partijen wilden hun thuisfront een zorgvuldig geregisseerd, heroïsch frontgebeuren voorschotelen. De jonge media blijken ongekende krachten te bezitten: als alziend oog, als herinnering, maar

ook als wapen. Beelden leggen niet enkel een conflict vast, ze spelen er zelfs een belangrijke rol in. Shooting Range belicht op welke manier dat gebeurde, in een conflict dat de hele wereld vier jaar in de ban hield. In deze tentoonstelling zie je hoe stilstaand beeld werd gebruikt in kranten, magazines, postkaarten of voor militaire doelen. Propagandafilms en anti-oorlogsfilms verrijken het beeld van dit wereldconflict.

Historische stukken worden in hun originele verschijningsvorm getoond. De expo is opgebouwd rond 5 grote thema's: Veldslag, De Dood, Dader

en Slachtoffer, Front/Thuisfront en Vernietiging. Rein Deslé (FoMu Curator), Inge Henneman & Maureen Magerman (Freelance curators)

De tentoonstelling loopt tot 11/11/2014 Contact: FoMu - FotoMuseum Provincie Antwerpen, Waalsekaai 47, 2000 Antwerpen info@fomu.be +32 (0)3 242 93 00. Download de applicatie Shooting Range. Met deze app krijg je een interactieve inleiding op het gebruik van fotografie tijdens de Grote Oorlog. Deze kun je al gebruiken voordat je het FoMu bezoekt. Binnen de muren van het museum geeft de app achtergrondinformatie bij de foto's en objecten in de tentoonstelling. De app is beschikbaar voor iOS en Android.

1914-1918 : MANNEN EN VROUWEN TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG

Tentoonstelling. Dat mannen en vrouwen de Eerste Wereldoorlog op verschillende wijze hebben beleefd, lijkt een evidentie. De traditionele tweedeling tussen de moedige soldaat en wachtende echtgenote / zorgende verpleegster, verbergt evenwel een werkelijkheid die veel complexer was. Deze tentoonstelling zal de poreuze grenzen tussen oorlogsfront en thuisfront belichten, de breuklijnen in het gezins- en werkend leven, het gedeelde geweld, de mobilisatie van vrouwen en hun rol in het verzet, de invloed van het conflict op de politieke, sociale, economische en reproductieve rechten van vrouwen en mannen. Gender@war focust op België, maar maakt verrijkende vergelijkingen met andere landen (Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië). De tentoonstelling doorbreekt stereotiepe beelden en

toont hoe ingrijpend een gewapend conflict de maatschappelijke posities van vrouwen en mannen beïnvloedt.

Deze drietalige tentoonstelling (Nederlands, Frans, Engels) is bestemd voor een breed publiek en op maat van scholengroepen. Ze gaat vergezeld van een rijk geïllustreerde catalogus en een pedagogisch dossier voor leerkrachten.

Een initiatief van het Archief- en Onderzoekscentrum voor Vrouwengeschiedenis (avg-carhif.be) in samenwerking met BELvue museum (belvue.be). Infoe: avg.carhif@amazone.be of info@belvue.be Of bij Mathilde Oechsner: oechsner.m@kbs-frb.be

TEN OORLOG

DE GROOTE OORLOG IN ROMANS

Lezing door
Katrien Van
Hecke. Zowat hon-
derd jaar geleden
brak de Eerste
Wereldoorlog uit.
Stille getuigen vin-
den we tot in de
kleinste dorpen:

gedenkplaten met niet te tellen namen van gesneuvelden. Op militaire begraafplaatsen legers dominostenen, onvermoeibaar bij het appel. Stapels historische werken geven ons wapenfeiten en duiding over de politieke drijfveren, de socio-economische mechanismen. Maar echt sprekend is alleen de literatuur. Hoe kwamen Jan Met De Pet en Marietje Van De Bakker die vijf lange jaren door? Wat deden ze om de honger en de angst te stillen? Hoe ondraaglijk was de kloppende deur van de postbode? Wat ging er door soldaten heen wanneer het vijandelijke mitrailleurvuur begon te ratelen of granaten hun stellingen de grond inboorden? Romans brengen ons tussen de jongens in de loopgraven, naast de verpleegsters in de veldhospitals, bij de achterblijvers aan de keukentafels en laten ons in ontroering achter. Troost schuilt in de onverwoestbare humor, de schoonheid van de taal en het impliciete pleidooi voor meer democratie. Een overzicht van Grote Oorlogsromans, autobiografieën en de schrijvers uit verschillende landen. Frappante fragmenten worden voorgelezen, er is ook een projectiepresentatie en een uitgebreide literatuurlijst.

Geïnteresseerd in deze lezingen? Katrien Van Hecke, jeugdauteur en historicus van opleiding geeft iets meer uitleg: katrienvanhecke@telenet.be tel 09 223 07 97 of 0473 292 158

DE STEM VAN DE OVERLEVERS DE ARMEENSE KWESTIE

Lezing (eventueel met kookworkshop) met literatuurlijst en projectiepresentatie door Katrien Van Hecke. Turkije, 1915. Terwijl de wereld een oog dichtknijpt, krijgt een volk de banvloek over zich heen. Honderdduizenden Armeniërs worden uit hun huizen gedreven en op dodenmars gestuurd. Wekenlang dwalen ze rond, met de bajonet in de rug, zonder eten, drinken, rust. Velen sterven van honger of uitputting. Wie de dodendans ontspringt, moet berooid en ontheemd in een onbekend land een nieuw bestaan zien op te bouwen. Wat bezieldde het bewind van de Jong Turken? Waarom hadden ze het gemunt op de niet-islamitische minderheidsgroepen in hun land? Spreken we van 'genocide', de eerste geplande en georganiseerde volkerenmoord van de twintigste eeuw?

De schuldigen ontkennen in alle toonaarden. Met het niet erkende leed — meer dan een miljoen slachtoffers plus gedwongen diaspora — gaan opeenvolgende generaties Armeniërs verschillend om. Kunnen ze nog met Turken aan eenzelfde tafel zitten?

Antwoorden vinden we bij Elif Shafak (De bastaard van Istanbul), Antonia Arslan (Het huis

met de leeuweriken), Franz Werfel (De veertig dagen van Musa Dagh) — derde echtgenoot van Alma Mahler, Peter Balakian (Armenian Golgotha), Fethiye Cetin (Het geheim van mijn grootmoeder), Edgar Hilsenrath (Het sprookje van de laatste gedachte) en vele anderen.

Een historische en literaire uitdieping van de Armeense kwestie.

Gastvrijheid behoort tot de Armeense erencode. Meeproeven van de Armeense keuken? Kookworkshop of lezing met klaargemaakte hapjes mogelijk. Prijs: € 175. Kilometervergoeding: tegen € 0,35/km. Hapjes/kookworkshop: af te spreken. katrienvanhecke@telenet.be 09 223 07. 97, of 0473 29 21 58.

IN FLANDERS FIELDS MUSEUM

Museumbezoek. Het In Flanders Fields Museum brengt het historische verhaal van de Eerste Wereldoorlog in de West-Vlaamse frontstreek. Het is gevestigd in de heropgebouwde Lakenhallen van Ieper, een belangrijk symbool van oorlogsleed en van wederopstanding daarna. De volledig nieuwe permanente tentoonstelling (opening 11 juni 2012) vertelt over de inval in België en de eerste maanden van de bewegingsoorlog, de vier jaar stellingenoorlog in de Westhoek - van het strand van Nieuwpoort tot de Leie

in Armentières -, het einde van de oorlog én over de voortdurende herdenking sindsdien.

Maar het In Flanders Fields Museum is nog veel meer dan een permanente tentoonstelling. Er is een actuele educatieve werking voor scholieren uit binnen- en buitenland, naast ook een cultureel en artistiek programma. In het kenniscentrum van het museum kan elke bezoeker nog dieper ingaan op deze dramatische periode uit de wereldgeschiedenis. Individueel kan men er op zoek naar het grote, mondiale achtergrondverhaal en naar de zeer persoonlijke of lokale geschiedenis.

Voor reservaties kan je mailen naar reservaties.iffm@ieper.be of tijdens de kantooruren op 057 239 220

TEN OORLOG

TENTOONSTELLING: DE TREIN DER 1000

Tentoonstelling en documentaire. In mei 2012 trokken duizend jongeren uit heel Europa naar de vernietigingskampen in Auschwitz. De Trein der 1000 wil de herinnering aan deze gruwel levend houden. De laatste getuigen uit deze kampen vergezelden de jongeren op deze indrukwekkende reis. Voor Limburg werden twee Hasseltse scholen uitgekozen op basis van hun eerdere inzet voor herinneringseducatie: KTA1 en KTA2 Villers. Dit leidde tot een unieke samenwerking tussen scholen en verschillende verenigingen. De jongeren zijn de nieuwe getuigen en laten jullie graag kennismaken met hun indrukken. Op deze tentoonstelling zal in woord en beeld weergegeven worden welke ervaringen de jongeren mee naar huis brachten.

De tentoonstelling bestaat uit: 50 foto's van 61/41 cm en 2 foto's van 30/21 cm, boeken, folders en werkblaadjes van leerlingen. Er is een PowerPoint met belevingen van studenten en spreken, een DVD van het poppenspel 'Kamp', een fragment uit het journaal, een kaart van Europa met de kampen op aangeduid en een quiz die op meerdere pc's kan spelen. Meer info: Monique Sevens - hvlimburg@telenet.be

RED STAR LINE MUSEUM

Museumbezoek. 'Red Star Line Museum' is een reis naar het verleden en een ontmoeting met het heden. Migratie mag ondertussen een ander gezicht hebben gekregen, de menselijke kant van

migratie is tijdloos en universeel.

In de historische loodsen van de legendarische rederij met de rode ster in de vlag, is vandaag het 'Red Star Line Museum' gevestigd. Hier wordt het verhaal verteld van de miljoenen Europeanen die moedig of wanhopig genoeg waren om hun oude leven achter te laten, op zoek naar een beter bestaan. Via een emotionele rollercoaster van hoge verwachtingen en diepe teleurstellingen, jagende adrenaline en slapeloze nachten gaat het richting droom die werkelijkheid wordt. Of niet. De voormalige havenloodsen van de 'Red Star Line' zijn de perfecte plek om de verhalen van talloze reizigers tastbaar en zichtbaar te maken. In deze inspirerende omgeving worden hun dromen en verzuchtingen tot leven gewekt.

*Voor reservaties: Red Star Line Museum Montevideostraat 3 2000 Antwerpen
tel. +32 3 298 27 70 redstarline@stad.antwerpen.be*

MEDIA EN COMMUNICATIE

HET VRIJE WOORD MAGAZINE

Wars van het politieke correcte denken of enige partij-politiek is Het Vrije Woord de spreekbuis van de hedendaagse vrijzinnige humanist. Met een kosmopolitische blik op de wereld en met een grote verbondenheid met het vrijzinnige gedachtegoed. Daarom zijn de standpunten die in Het Vrije Woord verdedigd worden, de standpunten

van de mensen die ze innemen. Het zijn geen standpunten waarmee we in naam van alle vrijzinnige humanisten spreken. Het kan zijn dat u het eens bent met het standpunt dat wordt ingenomen. Maar het kan evengoed zijn dat u het niet eens bent. Wij horen dat graag. Want dat voedt het debat en scherpt de geesten.

HET VRIJE WOORD RADIO

Iedere maandag kan je naar Het Vrije Woord luisteren op Radio 1 om 20:00 uur. Het programma bevat telkens een tweetal reportages over humanisme, de samenleving en andere actuele thema's. HVV beschikt over een uitgebreid

archief aan radioteksten op de website. Je kan alle uitzendingen twee weken lang gratis online meebelisteren: www.h-vv.be/HVV-on-air. Je kan ook de teksten downloaden of gratis een papieren versie aanvragen op het nationaal secretariaat.

Vragen over radioteksten of een tekst aanvragen?
Contacteer info@h-vv.be of 03 233 70 32

WEBSITE/SOCIALE MEDIA

HVV FLASH

Ook in de HVV Flash kunnen afdelingsactiviteiten opgenomen worden. Ontvang je de HVV Flash niet? Wil je op de hoogte gehouden worden van alle HVV-actualiteit?

Stuur een mailtje naar

nieuwsbrief@h-vv.be

HVV TV

Het Vrije Woord TV is een online videoplatform van HVV waarin experts in korte filmpjes hun mening geven over ethische en humane kwesties.

HVV BLOG

Op onze blogpagina worden standpunten geplaatst waarop je kan reageren. Ook reacties op artikels uit Het Vrije Woord magazine worden hier gepubliceerd.

www.blog.hetvrijewoord.nu/

HVV OP FACEBOOK

Hier kan je HVV volgen binnen dit alom gekende sociale netwerk:

www.facebook.com/HumanistischVrijzinnigeVereniging

ACTIVITEITENKALENDER OP DE HVV WEBSITE

Activiteiten die je wil aankondigen, kunnen op de activiteitenkalender van onze website worden geplaatst. De activiteiten die op tijd zijn doorgegeven, worden ook opgenomen in Het Vrije Woord magazine. Om op tijd te zijn voor publicatie in de natio-

nale seizoenskalender, moeten de aankondigingen voor het komend seizoen minstens zes weken voor de publicatiedatum binnen zijn.

HUISSTIJL

Met het huisstijlmateriaal kunnen de afdelingen en de geleidingen zorgen voor een duidelijke communicatie en betere herkenbaarheid van HVV.

PAKKET HUISSTIJLMATERIAAL

Jaarlijks heeft elke afdeling recht op een gratis pakket met briefpapier en omslagen (150 ex. van elk). Als je meer nodig hebt, kan je dit aan een gunsttarief aankopen bij het nationaal secretariaat. Een pak van 500 vellen briefpapier kost €25, 500 omslagen kosten €30 (zonder verzendingskosten).

*Vragen over folders, affiches, het promopakket of het huisstijl materiaal? Info bij Mabel: 03/233.70.32
mabel.coenen@h-vv.be*

MEDIATHEEK/BIBLIOTHEEK

In de educatieve HVV-mediatheek vind je (als leerkracht zedenleer) allerlei vakdidactisch en educatief materiaal. Op onze website vind je een overzicht van onze uitgebreide

boekencollectie: www.h-vv.be/Documentatiecentrum

De mediatheek bevat ook een uitgebreid aanbod aan educatieve spelen om in je klas op een speelse manier te werken rond de volgende thema's: gender, geschiedenis, democratie, gevoelens, relaties, cultuurverschillen, armoede, menselijk lichaam, zelfkennis, natuur. Een lijst van beschikbare spelen vind je op onze website:

www.h-vv.be/ons-aanbod/didactisch-materiaal-voor-leerkrachten/educatieve-spielen

Voor het ontlenen van een educatief spel wordt een waarborg van € 10 gevraagd. De bibliotheek kan een paar uur per week open gehouden worden tijdens 'praatcafé', Grijze Geuzen, etc.

Op zoek naar educatief materiaal? Kom alvast een kijkje nemen in de mediatheken van Antwerpen en Oostende.

Laat iets weten voor je komt!

Voor Antwerpen aan Laura:

laura.michiels@h-vv.be

Voor Oostende aan Steven:

hvv.westvl@skynet.be

KRITISCH LEZEN

Kritisch Lezen is een recensiekanal van de Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging (nationaal). Via een samenwerking met uitgeverijen ontvangt HVV voor de vereniging

relevante nieuwe publicaties.

In samenwerking met vrijwilligers die vlot zijn met de pen, wordt vervolgens een bespreking of recensie van de ontvangen werken gerealiseerd en gepubliceerd op de HVV-website.

We zijn hiervoor dan ook steeds op zoek naar enthousiaste vrijwilligersrecensenten.

Let wel: boeken kunnen uitsluitend opgehaald worden op ons nationaal secretariaat, Lange Leemstraat 57, 2018 Antwerpen, tijdens de kantooruren. Je kan uiteraard ook iemand sturen om de boeken op te halen. De boeken kunnen opgestuurd worden indien de recensent de portkosten vergoedt. Na overleg kun je eventueel ook zelf een titel ter recensie aanbrenghen. De redactie behoudt zich steeds het recht om van de publicatie van een recensie af te zien.

Interesse? Stuur een mailtje naar sien.simoens@h-vv.be met je naam en adres, achtergrond (studies, werk, ervaringen) contactgegevens en themavoorkeuren.

Of neem contact op via tel: 03 233 70 32. We werken uitsluitend met digitaal aangeleverde recensies.

WILSVERKLARING/KERKUITTREDDING

Mensen kunnen bij HVV terecht met al hun vragen over wilsverklaringen. Wij helpen hen ook met het papierwerk en registreren de wilsverklaring. We sturen een herinnering na 5 jaar om hun wilsverklaring te vernieuwen. Dit doen we gratis omdat we vinden dat het als humanistische organisatie tot onze taken behoort de mensen te informeren en te helpen.

WAT EN WANNEER?

Het formulier wilsverklaring is enkel van toepassing wanneer de verzoeker zich in een onomkeerbare coma bevindt. De huidige wetgeving heeft nog geen mogelijkheden in geval van dementie. Concreet betekent dit dat de aanvraag slaat op een situatie waarin de verzoeker niet meer bij bewustzijn kan komen door verdere medische behandeling, bijv. na een ongeval. Het formulier vult men dus vooral in om onnodige medische behandeling tegen te gaan in een uitzichtloze situatie.

HET INVULFORMULIER VOOR DE WILSVERKLARING

Sinds de nieuwe wetgeving van kracht is kan men zijn

wilsverklaring opmaken aan de hand van invulformulieren. Men moet de wilsverklaring dus niet meer met de hand schrijven. Men kan dit formulier op eenvoudig verzoek krijgen bij het gemeentebestuur, via de federale dienst volksgezondheid, bij HVV (via mail of post) of bij de Leiflijn (op 078/15.11.55 of www.leif.be)

DE REGISTRATIE VAN DE WILSVERKLARING

Deze wilsverklaring voor euthanasie kan men sinds een jaar bij de bevolkingsdienst van het gemeentebestuur laten registreren. Dit is belangrijk om twee redenen.

● Ten eerste kan de behandelende arts in het ziekenhuis via de website van de Dienst Volksgezondheid nakijken of u een geldige wilsverklaring heeft. Dit bespaart veel tijd en twijfels bij uzelf en uw naasten.

● Ten tweede wordt met deze registratie ook een duidelijke statistiek bijgehouden hoeveel mensen een wilsverklaring hebben en hoe vaak hiervan gebruik gemaakt wordt. Zo kan men het beleid beter afstellen op de realiteit van het leven in Vlaanderen.

KERKUITTREDDING

Steeds vaker contacteren mensen, die als baby katholiek gedoopt werden en dit nu ongedaan willen maken, ons omdat zij dit niet langer in overeenstemming kunnen brengen met hun morele opvattingen. Gedoopt zijn, het eerste sacrament in de katholieke kerk, is in de meeste gevallen niet het gevolg van een eigen vrije keuze. De meeste mensen werden gedoopt als baby en dan heb je niet zo veel in de pap te brokken. Vrijzinnigen zijn voor het recht op zelfbeschikking. De Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging helpt je bij de procedure van kerkuittredding, omdat we willen tegemoetkomen aan een emotionele behoefte die bij velen sterk aanwezig is. Voor veel mensen is zo'n ont-doping een symbolische daad waarmee ze reageren tegen het instituut kerk.

Voor al je vragen over wilsverklaring/organisatie van een infoavond/brochures en invulformulieren kan je terecht op onze website www.h-vv.be/Wilsverklaring-Euthanasie of bij Laura: laura.michiels@h-vv.be

Wil je met de afdeling een ont-dopingsactie organiseren? Contacteer Björn: 03 205 73 03 bjorn.sijfer@h-vv.be

VRIJZINNIGE JEUGD: ZEDENLEER / FEESTEN

INFOPUNT ZEDENLEER EN FEESTEN

Het HVV Infopunt Zedenleer en Feesten biedt dienstverlening en informatie voor ouders en voor leerkrachten zedenleer. Het registreert en onderzoekt vragen over de cursus niet-confessionele zedenleer en/of over de Feesten. Het tracht te beantwoorden en/of verwijst door naar derden.

Vragen over de cursus zedenleer en/of over de Feesten?

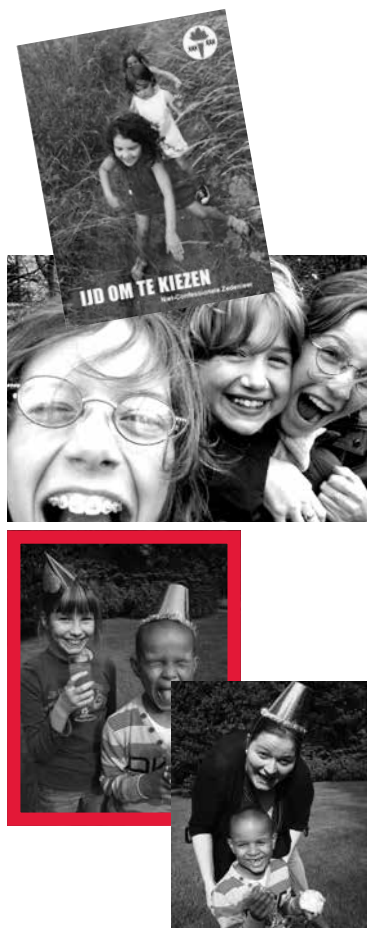
Info bij Britt: 03/205.73.07 britt.ballings@h-vv.be

ONDERSTEUNING FEESTEN VRIJZINNIGE JEUGD EN LENTEFEESTEN

Voor de organisatoren van Feesten Vrijzinnige Jeugd (FVJ) en Lentefeesten (LF) hebben we een mooie folder (die, indien gewenst, kan worden gepersonaliseerd). Ook raamaffiches (formaat A2 en A3) zijn verkrijgbaar, dit om het feest te promoten en de activiteiten bekend te maken.

Een handleiding voor het organiseren van de Feesten kan uitgeleend of aangekocht worden bij het nationaal secretariaat. Er is ook heel wat materiaal dat je kan uitlenen: een grote lichte tent, banners en vlaggen, een promopakket om een stand mee aan te kleden. Indien het feestcomité samenwerkt met een afdeling van HVV, dan zijn zij in orde voor de verzekering mits tijdig een namenlijst van de deelnemers wordt doorgegeven aan het nationaal secretariaat. Op de website wordt in de kalender extra ruimte voorzien voor alle info en foto's van de geplande Feesten zie: www.h-vv.be/kalender

Op zoek naar info of materiaal voor de Feesten? Geef een seintje aan Mabel, zij stuurt je affiches en folders en beantwoordt alle vragen over de administratie en alles wat je kan ontleen of krijgen voor het Feest Van Het Jaar! mabel.coenen@h-vv.be

HUJO is een landelijk erkende jeugdvereniging en heeft verschillende kant-en-klare (educatieve) spel- en activiteitenpakketten. De handleidingen worden elektronisch doorgestuurd. Bijhorend materiaal kan afgehaald worden op het secretariaat te Brussel. Info: www.hujo.be

FOLDERS/AFFICHES

◉ HVV folders voor ledenwerving.

De folders die gemaakt zijn ter ondersteuning van de ledenwerving kan je gratis opgestuurd krijgen. Als je dit wenst, kunnen er stickers met de afdelingsgegevens meegeleverd worden zodat je de brochures kan personaliseren. Belangrijk is wel dat u ze dan op tijd aanvraagt en de juiste gegevens doorgeeft.

◉ Grije Geuzen folder, flyer en banner

Interessant promomateriaal om je werking te presenteren.

◉ HVV Shop folder

Je kan de nieuwe shopfolder met productafbeeldingen en bestelgegevens aanvragen op het nationaal secretariaat.

◉ Tijd om te Kiezen/Feesten folder

Deze folders voor de leerkrachten zedenleer helpen om het Lentefeest/Feest Vrijzinnige Jeugd te promoten en ouders te informeren over de cursus zedenleer.

◉ Feesten/Affiche

Er is een mooie affiche (A3 en A2 formaat) beschikbaar voor feestcomités van de Lentefeesten en de Feesten Vrijzinnige Jeugd.

◉ Buttonmachine

Het huren van de button machine is gratis mits betaling van € 250 waarborg. Onderdelen zoals sleutelhangers, magneten en buttons zijn te betalen volgens verbruik.

◉ Affiches voor activiteiten aankondiging

Een algemene affiche waar je zelf je activiteiten op kan noteren, kan je bij het nationaal secretariaat bekomen.

◉ Nieuw! Grote HVV-affiche in nieuwe huisstijl (cfr. HVV-website)

Nieuwe grote affiche beschikbaar op plasticachtige canvas (formaat 75 x 100 cm) die kan gebruikt worden op beurzen, promotie-standen van HVV, etc. De kleurrijke affiche vermeldt typische trefwoorden die aangeven waarvoor de vereniging staat: zelfbeschikking, atheïsme, vrijzinnige vrouwen, etc. De affiche

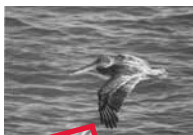
(momenteel één exemplaar beschikbaar) kan op eenvoudig verzoek worden ontleend via het secretariaat (verzending d.m.v. grote affichekoker) of opgehaald na afspraak.

◉ Promopakket voor infostand

Het promotiepakket om op een stand of grote activiteit extra informatie te verspreiden, kan op het nationaal secretariaat aangevraagd worden. Het bevat alle infofolders over de diensten en afdelingen van HVV en kan gepersonaliseerd worden om de eigen afdelingen te promoten indien het op tijd wordt aangevraagd.

*Folders en affiches aanvragen. Hiervoor kan je terecht bij Mabel: 03 233 70 32
mabel.coenen@h-vv.be*

Onze afdelingen kunnen in onze shop terecht voor allerlei vrijzinnige aankopen. Dit assortiment is er vooral op gericht om de vrijzinnigheid verder uit te dragen op een praktische en plezierige manier. Het aanbod gaat natuurlijk ook uit naar de feestcomités FVJ/LF, de vrijzinnige centra en de instellingen voor morele dienstverlening, Huizen van de Mens. Deze krijgen (mits vermeld bij de bestelling) ook een korting van 15% op de aankopen met uitzondering van koopjes. Voor de jaarlijks terugkerende feesten hebben we een ruim assortiment aan vrijzinnige gadgets die als cadeau gepresenteerd kunnen worden.

○ Vrijzinnige wenskaarten

We hebben nieuwe vrijzinnige wenskaarten. De kaarten meten 10 x 15 cm en hebben een achterflap zodat ze zonder probleem rechtop kunnen staan. Kaarten worden met omslag geleverd.

○ Oude verhalen, jonge dromen

Het inter-generatieel en inter-levensbeschouwelijk project 'Oude verhalen jonge dromen' is een 'document humain' van enerzijds oude concrete verhalen van vrijzinnige en katholieke senioren (1950-1960) en anderzijds van jonge twintigers (2006-2007) die in een multiculturele samenleving leven.

○ Educatief pakket 'Verschillende Maten, diversiteit (z)onder spanning'

Het pakket is opgezet als hulpmiddel om het nadenken en debatteren over diversiteit te faciliteren. Het kan gebruikt worden in het verenigingsleven, de volwassenenvorming of het (hoger) secundair onderwijs, bijvoorbeeld in lessen maatschappijleer, niet-confessionele zedenleer, of in het kader van bredere pedagogische projecten.

*Info en bestellingen op het nationaal secretariaat bij Ingrid: 03 205 73 05
ingrid.van.eyken@h-vv.be.*

Mensen
 Vrijzinnige Vrouwen
 Respect Euthanasie
 Grijze Geuzen
 Vrijzinnigheid Cultuur
 Diversiteit Zingeving
 Evolutietheorie
 Solidariteit
 Het Vrije Woord
 Scheiding kerk en staat
 Overbevolking
 Wilsverklaring
 Lentefeest
 Gelijkwaardigheid
 Pluralistisch onderwijs
 Abortus
 Niet-Confessionele Zedenleer
 Feest Vrijzinnige Jeugd
 Zelfbeschikking
 Vrijheid

HVV

Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging
www.h-vv.be

HVV TENT

Voor evenementen hebben we een mooie grote witte tent in huis om een promostand op te zetten. De tent is 3 x 3 x 3 m groot en is op het dak en de afneembare zijpanelen bedrukt met het HVV logo. De tent kan door afdelingen gratis uitgeleend worden voor het opzetten van een info-stand op grote publieksactiviteiten mits betaling van € 250 waarborg. Hierbij wordt een promopakket meegeleverd. Als je een evenement organiseert waarop de stand kan worden opgesteld, kan je hiervoor een aanvraag met de omschrijving van de activiteit indienen (lieft via mail). Na de interne beoordeling (publieksactiviteit, locatie...) ontvang je zo snel mogelijk een bevestiging. Een demonstratie voor het opzetten van de tent is mogelijk mits duidelijke afspraken.

HVV BANNERS EN EVENT-FLAG

We hebben twee banner-displays en een event-flag ter beschikking om je stand mee op te fleuren en aandacht te trekken.

INHOUD LIDMAATSCHAP

Wie lid wordt van HVV geniet vele voordelen! Je krijgt korting op de afdelingsactiviteiten en bent automatisch verzekerd voor ongevallen op deze activiteiten. Ook ontvang je vier maal per jaar gratis 'Het Vrije Woord' magazine, vol info over activiteiten, foto's, opiniestukken van leden. In het ledenblad van je afdeling vind je de agenda voor komende activiteiten en kan je leuke verslagen, interviews en boekrecensies lezen. Wie zijn e-mailadres doorgeeft krijgt ook tweewekelijks de elektronische nieuwsbrief, de 'HVV-Flash', die dieper ingaat op de nationale vrijzinnige actualiteit.

VERNIEUWING

Sinds 2010 werd de jaarlijkse vernieuwing van het lidmaatschap op 31 december gezet. Zo wordt de administratie overzichtelijker en is ze voor alle afdelingen hetzelfde.

LIDKAARTEN

Bij de jaarlijkse vernieuwing van het lidmaatschap krijg je een nieuwe lidkaart die een kalenderjaar geldig is. Normaal krijg je deze vanuit het nationaal secretariaat opgestuurd, samen met de bevestiging van je vernieuwing. In de afdelingen die zelf het lidgeld innen, worden de lidkaarten meestal door het

LIDMAATSCHAP / LEDENWERVING

afdelingsbestuur uitgedeeld.

LIDGELD

Het basis lidgeld bedraagt 12 euro per jaar. Daarvan gaat 6 euro naar de nationale werking van HVV, de rest gaat naar de werkingsmiddelen van de afdeling. In het najaar krijgen de leden een brief met de uitnodiging om het lidmaatschap te vernieuwen en het lidgeld over te maken op de ledenrekening van HVV (BE72 0011 7775 6216). Sommige afdelingen innen zelf de lidgelden en storten het volledige bedrag of afdracht door op de ledenrekening van HVV. Per mail of per post wordt door de contactpersoon van de afdeling een ledenlijst doorgegeven aan het nationaal secretariaat. De hernieuwingen of nieuwe aansluitingen worden jaarlijks geregistreerd tot 30 juni. Er worden – mits afspraak met het nationaal secretariaat – nog uitzonderingen toegestaan.

LIDGELD AAN AFDELING

Naast het basislidgeld is het de afdelingen toegelaten een extra bijdrage te vragen aan haar leden. De beslissing om dit te doen en het bijkomend bedrag dat gevraagd wordt, is de verantwoordelijkheid van het afdelingsbestuur.

SOCIAAL LIDMAATSCHAP

Door een verklaring op eer kan een lid in aanmerking komen voor sociaal lidmaatschap. Dit geeft recht op lidmaatschap aan halve prijs (€6). Er dient ook slechts de helft van de afdracht (€3) betaald te worden.

INFOPAKKET GEÏNTERESSEERDEN

Lopen er mensen rond op je afdelingsactiviteiten die geen lid zijn maar het misschien wel willen worden? Vraag voor hen telefonisch of via de website een infopakket aan! www.h-vv.be/infopakket. Het pakket met folders, gratis exemplaren van de HVV publicaties en meer krijgen ze thuisgestuurd met de groeten van het HVV-team.

REGISTRATIE NIEUWE LEDEN

Leden die toetreden tot de afdeling kan je doorgeven aan het nationaal secretariaat met het standaardformulier 'lidgegevens' verkrijgbaar bij de Provinciale Educatieve Krachten of op de website te downloaden. Na het overnemen van hun inschrijvingsgeld krijgen ze hun lidkaart en publicaties thuisgestuurd.

GEGEVENS AANPASSEN IN DE LEDENLIJST

Als de gegevens van je leden voor de verzending van de publicaties en lidkaarten moeten worden aangepast

vanwege een verhuis, huwelijk of overlijden, kan je dit best zo snel mogelijk doorgeven aan het nationaal secretariaat per e-mail of met het standaardformulier 'lidgegevens' dat je bij de Provinciale Educatieve Krachten of op de website kan krijgen www.h-vv.be/lidmaatschap

ETIKETTEN EN LEDENLIJST

Afdelingen die zelf het lidgeld innen, kunnen van het nationaal secretariaat etiketten met de naam en het adres van de leden opgestuurd krijgen om de postverzending van de hernieuwingsbrieven te vergemakkelijken. Alle afdelingen kunnen voor het versturen van een eigen ledenblad of de aankondiging van activiteiten naar hun leden, jaarlijks tot 5 maal gratis etiketten ontvangen. Wens je daarbuiten nog etiketten te ontvangen, dan betaal je de kostprijs van de etiketten en de portkosten voor de verzending naar de afdeling. Afdelingsbesturen die dit wensen, kunnen ook digitaal een lijst krijgen met de gegevens van huidige of ex-leden.

Vragen over lidmaatschap, ledenwerving en/of ledenlijsten? Hiervoor kun je terecht op het nationaal secretariaat bij Ingrid: 03 205 73 05 ingrid.van.eyken@h-vv.be.

NIEUWE AFDELINGEN/AFDELINGSWERKING

NIEUWE BESTUURSLEDEN

Nieuwe bestuursleden die in je afdelingsbestuur worden opgenomen, kan je doorgeven aan Ingrid Van Eyken van het nationaal secretariaat ingrid.van.eyken@h-vv.be met naam, lidnummer, adres, e-mail, geboortedatum en mobiel en/of telefoonnummer. Zij ontvangen dan een welkomstpakket met o.a. organogram, HVV-huisstijlartikelen. Het spreekt voor zich dat elke bestuurder ook zelf lid is van HVV.

BESTUURSFUNCTIES

Iedere afdeling moet minstens een voorzitter, secretaris en penningmeester hebben om wettelijk in orde te zijn.

VERGADERINGEN

Van iedere vergadering dient een verslag te worden gemaakt. Nadat dit verslag op de volgende vergadering is goedgekeurd, wordt een kopie ter bewaring opgestuurd naar de Provinciale Educatieve Krachten.

AFDELINGSADMINISTRATIE

Al de afdelingsadministratie wordt in het provinciaal secretariaat bewaard. Zo kan er bij een probleem of discussie teruggekeken worden naar de officiële documenten om duidelijkheid te verschaffen.

REGISTRATIE LEDEN EN ACTIVITEITEN

Om bij activiteiten verzekerd te zijn, moet er een lijst gegeven worden aan het secretariaat met al de deelnemers en de geplande activiteiten.

VERZEKERING

Ervor zorgen dat je activiteiten en leden verzekerd zijn is een ander belangrijk punt. Ook hiervoor zijn er standaardformulieren beschikbaar. Een uitgebreid document met alle info hierover kan je downloaden van onze website. Surf daarvoor naar de rubriek 'voor de afdelingen' en klik op de link 'Verzekeringen Activiteiten Afdelingen'.

PREMIE ADMINISTRatieve ORDE

Afdelingen die in orde zijn met hun administratie (ledenlijst, registraties, bestuursleden) en dit ook allemaal op tijd binnenbrengen, krijgen een premie van € 100 voor administratieve orde. Het loont dus de moeite om regelmatig je papieren na te kijken en aan te vullen.

NIEUWE AFDELINGEN OPRICHTEN

Leden die een nieuwe afdeling willen oprichten komen, naast de zoektocht van bestuursleden en geschikte

ruimtes voor vergaderingen en activiteiten, ook voor een hoop administratie te staan. Gelukkig hebben we een expert in huis die je kan helpen met het doorploegen van deze papierberg.

REGLEMENT INWENDIGE ORDE (RIO)

Iedere afdeling heeft een Reglement voor Inwendige Orde. Een set huisregels om de zaken in goede banen te leiden. Hiervoor bestaat een standaarddocument.

NAAMSVERANDERING

Afdelingen die van naam veranderen, moeten hiervoor wat papierwerk in orde maken. Ook hiermee kunnen wij je helpen.

SUBSIDIES VIA HET LOKAAL CULTUURBELEID

Een originele en vernieuwende activiteit kan ook steeds in aanmerking komen voor subsidies vanuit het lokaal cultuurbeleid. De meeste gemeentes, steden en provincies stellen een aantal subsidies ter beschikking om publieksactiviteiten te ondersteunen. Er zijn uiteraard enkele criteria waaraan een activiteit of project moet voldoen om in aanmerking te komen voor ondersteuning. Bij gemeenschapsvormende initiatieven worden een drie-

NIEUWE AFDELINGEN – AFDELINGSWERKING

tal mogelijke invalshoeken aangehaald:

- het stimuleren van ontmoeting en betrokkenheid: door mensen meer te betrekken bij een culturele organisatie leren mensen elkaar begrijpen en wordt gemeenschap gevormd.

- publieksverbreding en –vernieuwing zodat ‘meer gemeenschap’ bij cultuur wordt betrokken.

- de rol van het cultuurbeleid in het verbinden van gemeenschappen – aanwezig in de gemeente – en de relatie die de gemeente en de culturele sector opbouwen met deze gemeenschappen.

Meer informatie bij uw lokale cultuurbeleidcoördinator of bij Locus, Priemstraat 51, 1000 Brussel info@locusnet.be 02.213.10.40

Vragen over de oprichting van een nieuwe afdeling, naamsverandering of de premie voor administratieve orde?

Contacteer Ingrid:

*ingrid.van.eyken@h-vv.be
of 03 205 73 05*

VRIJZINNIGHEID IN BELGIË

Centrale Vrijzinnige Raad

**Vlaanderen
Nederlandstalig Brussel**

**Wallonië
Franstalig Brussel**

deMens.nu

federaal centrum gefinancierd
door Ministerie van Justitie

CAL

(Centre d'Action Laïque
federaal centrum gefinancierd
door Ministerie van Justitie)

(P) IMD

Provinciaal Instituut
voor Morele
Dienstverlening

- ▶ hebben een Raad van Bestuur en Algemene Vergadering
- ▶ Betalen werkingskosten huizenvandeMens, antennes
- ▶ subsidiëren activiteiten van de afdelingen van lidverenigingen

**huizenvandeMens
ANTENNES**

centra morele dienstverlening
antenne morele dienstverlening

- ▶ meerdere huizenvandeMens per provincie waarvan de werkingskosten door PIMD betaald worden
- ▶ stellen moreel consultants type I (morele dienstverlening) en type II (ondersteuning VOC's en lidverenigingen) te werk. Deze worden betaald door het ministerie van Justitie.
- ▶ huizenvandeMens stellen jaaractieplannen(JAP's) op voor hun werking
- ▶ Begeleidingsgroepen begeleiden beroepskrachten en jaaractieplannen

LIDVERENIGINGEN

- ▶ HUJO
- ▶ Vermeylenfonds
- ▶ Willemsfonds
- ▶ UPV
- ▶ OSB
- ▶

HVV

(gesubsidieerd door Ministerie van Cultuur en de Vlaamse Gemeenschap)

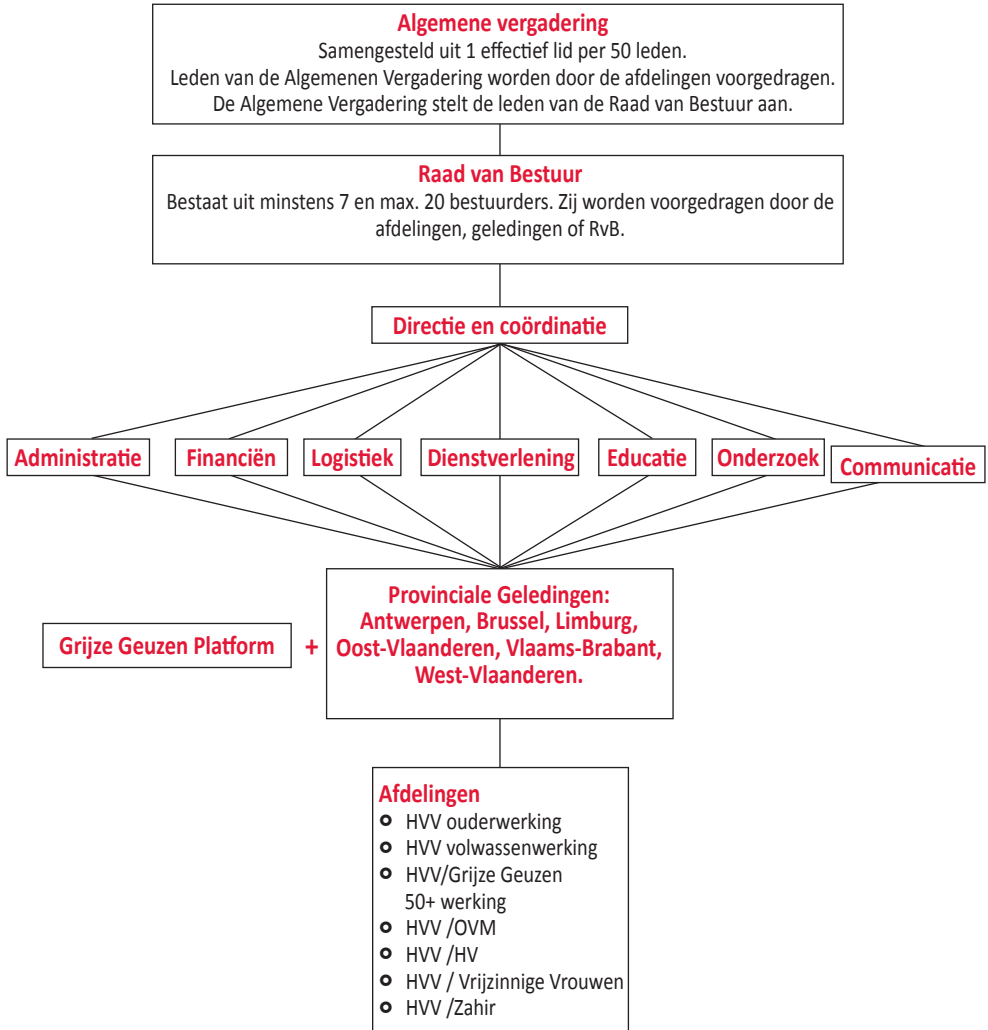
- ▶ Nationale werking:
 - ▶ Nationaal secretariaat
 - ▶ Nationaal Educatieve krachten
- ▶ Provinciale werking:
 - ▶ Provinciale geledingen
 - ▶ Provinciale Educatieve krachten
- ▶ Afdelingswerking

VOC's, VLC's, VC's

- ▶ de volledige lijst vind je op de pagina's 65-66

VRIJZINNIGHEID IN BELGIË

ORGANOGRAM HVV

Björn Siffer
Algemeen
Coördinator
/Woordvoerder/
Hoofdredacteur
Het Vrije Woord
bjorn.siffer@h-vv.be
03 205 73 03

Philippe Vlayen
Coördinator werking/
Verantwoordelijke
Grijze Geuzen-werking
philippe.vlayen@h-vv.be
03 205 73 08

An Avonds
Communicatie-
medewerker/
Verantwoordelijke
Lay-Out HVV/
Etalage/Flyers/
Affiche's
an.avonds@h-vv.be
03 233 70 32

Joppe Versweyveld
Communicatie-
medewerker/
Website/Facebook/
HVV-TV
joppe.
versweyveld@h-vv.be
03 233 70 32

Ronald Chovau
Verantwoordelijke
Financiën/Boek-
houding/ Betalingen
en budget controle
projecten.
ronald.chovau@h-vv.be
03 205 73 04

Magda Heeffter
Educatief
medewerker/
Levensbeschouwing/
Redactie HVV
magda.heeffter@h-vv.be
03 233 70 32

Laura Michiels
Educatief
medewerker/
Dienstverlening i.v.m.
wilsverklaring/Etalage/
/Mediatheek/Docu-
mentatiecentrum
laura.michiels@h-vv.be
03 205 73 06

Sien Simoens
Educatief
medewerker/
Kritisch Lezen/
Diversiteit, ecologie
en duurzaamheid
sien.simoens@h-vv.be
03 233 70 32

HVV-NATIONAAL SECRETARIAAT

Eva Van Tulden

Educatief
medewerker/
Vrouwenwerking
HVV Antwerpen
eva.van.tulden@h-vv.be
03 206 60 30

Britt Ballings
Educatief mede-
werker/Opvoeding
& Onderwijs

HVV Vlaams-Brabant
britt.ballings@h-vv.be
03 205 73 07
0495 53 33 20

Ingrid Van Eyken
Verantwoordelijke
HVV Shop/

Contactpersoon
afdelingen
ingrid.van.eyken@h-vv.be
03 205 73 05

Nil Paredis
Medewerker
Financiële Dienst/
Personeels-
administratie en
ledenadministratie
nil.paredis@h-vv.be
03 205.73.02

Mabel Coenen
Administratief
medewerker/
Contactpersoon
Feesten,
kerkuittrekking en
ledenwerving

mabel.coenen@h-vv.be
03 233 70 32

Dirk Ceuppens
Logistieke
ondersteuning
info@h-vv.be
03 233 70 32

Frank Decombel
Logistieke
ondersteuning
info@h-vv.be
03 233 70 32

Zehra Karaer
Logistieke
ondersteuning
info@h-vv.be
03 233 70 32

PROVINCIE ANTWERPEN

Eva Van Tuldén
 eva.van.tulden@h-vv.be
 03 206.60.30
 Lange Leemstraat 57,
 2018 Antwerpen

AFDELINGEN ANTWERPEN

- HVV/GG Antwerpen 271
- HVV/GG Waasland 275
- HVV/GG Willebroek 272
- HVV/HV Deurne 23G
- HVV Heist- op- den- Berg 23D
- HVV/HV Hoboken – Wilrijk 23F
- HVV/HV Mol 23L
- HVV/HV Regio Antwerpen Noord 241
- HVV/HV Schoten 23H
- HVV/HV Willebroek 233
- HVV Feest je mee Wilrijk – Wommelgem 243
- HVV Herentals 23K
- HVV-Vrij Zinnig Opgroeien Malle 230
- HVV/OVM Mol 236
- HVV/OVM Niel 264
- HVV/OVM Regio Antwerpen Noord 220
- HVV/OVM Schelle 234
- HVV Ravels 245
- HVV/OVM Boom 202
- HVV/OVM Deurne 229
- HVV/OVM Hemiksem 237
- HVV/OVM Hoboken 206
- HVV/OVM Klein Brabant 270
- HVV/OVM Antwerpen Linker Oever-Noord Waasland 256
- HVV Vrijzinnig Antwerpen Volwassenvorming 230
- HVV Vrijzinnig Antwerpen Ouderwerking 201
- HVV Mechelen 247
- HVV 't Is Feest 246
- HVV/OVM Turnhout 226
- HVV/OVM Willebroek 228

- HVV Bonheiden 248
- HVV Feestcomité Sint-Katelijne-Waver 219
- HVV Atheïsme Vlaanderen 266
- HVV Meleemo 249
- HVV Leergierig en jong 218
- HVV/Lentegeel 203
- HVV Beuk en Noot 263
- HVV/OVM HUJO Noorderkempen 262
- HVV Feestcomité Heist-op-den-Berg 216
- HVV Feestcomité Groot Lier 221
- HVV Kapellen 222
- HVV/Feesten Mariaburg 252

BRUSSELS GEWEST

Info: Nationaal secretariaat
 Lange Leemstraat 57, 2018 Antwerpen
 03 233 70 32 info@h-vv.be

AFDELINGEN BRUSSEL

- HVV/HV Brussel 540
- HVV/HV Woluwe 54K
- HVV/OVM Anderlecht 587
- HVV/OVM Jette 598
- HVV/OVM Brussel 504
- HVV/OVM Koekelberg 592

PROVINCIE VLAAMS BRABANT

Britt Ballings
 britt.ballings@h-vv.be
 03 205 73 07
 Lange Leemstraat 57,
 2018 Antwerpen

AFDELINGEN VLAAMS BRABANT

- HVV Leuvense Vrijzinnigen 141
- HVV De Fakkel Grimbergen 143
- HVV Vilvoorde 144
- HVV/HV Pajottenland 146
- HVV Londerzeel 148

PROVINCIAAL EDUCATIEVE KRACHTEN EN

- HVV Diestse Vrijzinnigen 14A
- HVV Tiense Vrijzinnige Kring 155
- HVV Kapelle-op-den-Bos 151
- HVV Druivenstreek 14F
- HVV Vrijzinnig Vrouwen Vl. Brabant - Kern Tremelo-Keerbergen 150
- HVV Noord Brabant met Ouderwerking 115
- HVV/OVM Aarschot 117
- HVV/OVM Halle 148
- HVV/GG Vilvoorde 104
- HVV/VF Libra 114
- HVV/GG De Grijsse Loodsen 110
- HVV/ Feestcomité Kampenhout 184
- HVV Haacht 119

PROVINCIE LIMBURG

Monique Sevens

hvvlimburg@telenet.be
011 21 40 04
A. Rodenbachstraat 18,
3500 Hasselt

AFDELINGEN LIMBURG

- HVV De Demer 35A
- HVV Haspengouw
- HVV Hasseltse Vrijzinnige Humanisten 350
- HVV/HV Maasland 351
- HVV Noord Limburg 371
- HVV De Mens Feest 345
- HVV Genkse Humanisten 317
- HVV/GG Hasselt 360
- HVV/OVM Maasland 394
- HVV/OVM Hasselt 318
- HVV West Limburg 320
- HVV Vrijzinnige Vrouwen Limburg 354
- HVV Leopoldsburg 361
- HVV Feestcomité Noord -Limburg 310
- HVV Feestcomité Paal Beringen 311
- HVV CFVJ Sint-Truiden 312
- HVV Feestcomité Genk 313
- HVV vzw Vriendenkring LF Toverfluit 346
- HVV Feestgroep Hasselt LF/FVJ 347

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

Tine Dekempe & Dirk Dekempe

hvv.ovl@geuzenhuis.be

09 222 29 48

Geuzenhuis, Kantienberg 9, 9000 Gent

AFDELINGEN OOST-VLAANDEREN

- HVV Ninove 91 A
- HVV Waasland 918
- HVV Reynaerdyne 914 (Kemzeke)
- HVV Molenberg 919 (Stekene)
- HVV/GG Eeklo 925
- HVV/GG Gent 921
- HVV/GG Zottegem 922
- HVV/OVM Denderstreek 923
- HVV/OVM Oostakker 958
- HVV/OVM Scheldevallei 985
- HVV/OVM Sint Niklaas 912
- HVV/OVM Zelzate 950
- HVV De Geuzen Lochristi 903
- HVV/OVM De Wijze Eik 961
- HVV/HV Aalst 912
- HVV Dendermonde 91 C
- HVV/HV Gent 910
- HVV Geraardsbergen 91 D
- HVV/HV Ronse 913
- HVV/HV Wetteren 91 G
- HVV Zottegem-Zwalm-Herzele 91 B
- HVV/HV Oudenaarde 911
- HVV Denderleeuw 924
- HVV/OVM Eeklo 953
- HVV/OVM Geraardsbergen 906
- HVV VOCLO 960
- HVV/OVM Lokeren 996

- HVV Oudervereniging voor Moraal – De Brug 909
- HVV Vrijzinnige Vrouwen afd. Oost -Vlaanderen 904
- HVV/Beveren-Waasland Zuid 955
- HVV/OVM Klaverdries Drongen 908

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

Steven Dudal
hvv.westvl@skynet.be
059 51 63 95
Kazernelaan 1, 8400
Oostende

AFDELINGEN WEST-VLAANDEREN

- HVV De Haan 842
- HVV Izegem 864
- HVV Tielt 861

- HVV Waregem 862
- HVV Brugge 3 (Assebroek) 82B
- HVV Blankenberge 822
- HVV/HV Diksmuide 823
- HVV/HV Kortrijk 860
- HVV/HV Oostende 821
- HVV/HV Roeselare 863
- HVV Brugge 2 (Sint-Andries) 82C
- HVV/OVM Avelgem 861
- HVV/OVM Brugge 803
- HVV/OVM Diksmuide-Koekelare 830
- HVV/OVM Harelbeke 820
- HVV/OVM Ieper-Poperinge 847
- HVV/OVM Knokke-Heist 841
- HVV/OVM Kortrijk 819
- HVV/OVM Oostende 811
- HVV/OVM Oostkamp 804
- HVV/OVM Oudenburg 831
- HVV/OVM Westhoek 835
- HVV/GG Ieper 870

VOC'S

Vrijzinnig Karel Cuypershuis

Lange Leemstraat 57
2018 Antwerpen
Tel. 03 233 70 32
Fax 03 233 55 13
info@h-vv.be

VAT Vrijzinnig

Antwerps Trefpunt

Brughelstraat 60
2018 Antwerpen
Tel. 03 239 94 21
Fax 03 239 56 51
vrijzinnigantwerpen@hotmail.be
www.vrijzinnigantwerpen.be

VLC Noorderlicht

J. Vande Puttelaan 1
8370 Blankenberge
Tel. 050 41 08 29

VC De Fakkeltje

Zwanestraat 11
8450 Bredene
Tel. 059 32 51 85
Fax 059 32 64 95

VC De Sleutelbrug

Beenhouwerstraat 1-3
8000 Brugge
Tel. 0473 87 17 51
info@vrijzinnigbrugge.be
www.vrijzinnigbrugge.be

VC 't Fakkeltje

Kazernestraat 13-15
2070 Burcht (Zwijndrecht)
Tel en Fax 03 253 00 13

HVC Ons Huis

Cogelsplein 2
2100 Deurne
Tel. 03 324 85 00

VC Geuzenhuis

Kantienberg 9
9000 Gent
Tel. 09 220 80 20
Fax 09 222 70 73
www.geuzenhuis.be

Mephistophélès GVO

Guilleminlaan 155
9500 Geraardsbergen

VC De Geus

Leopold III plein 71
8530 Harelbeke
Tel. 056 72 81 82
www.vcdegeus.be

VOCHT Vrijzinnig Centrum

A. Rodenbachstraat 18
3500 Hasselt
Tel. 011 35 27 80
www.vrijzinnighasselt.be
info@vrijzinniglimburg.be

VOC Westhoek

Veurnelaan 109
8670 Koksijde St. Idesbald
Tel. 0489 45 16 82

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
Tel. 056 37 16 15
vc.mozaiek@skynet.be
www.vcmozaiek.be

VOM

Prinsenhoflaan 29
3680 Maaseik
Tel. 089 51 91 40
Fax 089 51 91 41
voc.maaseik@skynet.be
www.vrijzinnigmaasland.be

Huis van de Tolerantie

Brusselsestraat 332
3000 Leuven

Tel. 016 22 79 21
Fax 016 22 79 21
tolerantiehuis@skynet.be

VC De Bezatse

Vaubanstraat 8 B
8930 Menen
Tel. 056 51 90 70
Fax 056 51 90 70
info@debezatse.be
www.debezatse.be

VLC De Geuzetorre

Kazernelaan 1
8400 Oostende
Tel. 059 50 10 40
Fax 059 50 31 53
vlc.geuzetorre@skynet.be
www.vlcdegeuzetorre.be

VJH De Kim

Langestraat 44a
8400 Oostende
Tel. 059 70 56 39
Fax 059 80 69 52
dekim_k2@hotmail.com

VC De Molensteen

p/a Bosdreef 13
8020 Oostkamp
Tel. 0476 90 29 57
info@vrijzinnigoostkamp.be
www.vrijzinnigoostkamp.be

VC Zomerlicht

p/a Weldadigheidstraat 30
9930 Zomergem

Vrijzinnig Huis Liedtskasteel

Parkstraat 4
9700 Oudenaarde
Tel. 055 30 10 30

Fax 055 30 10 46
info@vcliedts.be

VC Ronse

Zuidstraat 13
9600 Ronse
Tel. 055 20 93 20
vcronse@skynet.be
www.branderij.be

VOC Tienen

Donystraat 14
3300 Tienen
Tel. 016 81 31 66
tvk.vzw@scarlet.be
www.vrijzinnigtienen.be

VOC Moucheron

Frans Geldersstraat 21
1800 Vilvoorde
Tel. 02 252 15 47
Fax 02 252 25 47
andries@vrijzinnigvilvoorde.be
www.vrijzinnigvilvoorde.be

VC Poincaré

J. Stormestraat 131/18
8790 Waregem
Tel. 0486 12 28 63
Tel. 0495 44 11 71
info@vcpoincare.be
www.vcpoincare.be

ÉTALAGE ÉTALAGE ÉTALAGE ÉTALAGE